

La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

Anna Moles Mariné. Ministeri de Turisme i Medi Ambient. Govern d'Andorra

Pere Sala i Martí. Observatori del Paisatge de Catalunya

Context de partida

Creixent interès del món local pel paisatge

Creixent necessitat de revisar els instruments i les estratègies en què s'han fonamentat les polítiques de paisatge a l'escala local fins ara

Continua pendent el pas del paisatge de l'escala territorial a la local

Context de partida

4 Paisatge i món local

Hi ha un consens cada vegada més creixent que els paisatges –especialment aquells que tenen més personalitat– contribueixen al desenvolupament local no només des d'un punt de vista econòmic, sinó també pel que fa a l'autoestima, la identitat i la qualitat de vida. Un paisatge local de qualitat és un actiu imprescindible per al futur. La qualitat està intrínscament unida a la imatge que projecta un municipi.

El canvi de paradigma que vivim avui, en el qual la població es relaciona d'una manera diferent amb el seu territori, reclama canvis tant en les eines de planejament urbanístic convencional –que no poden donar resposta a tot–, com en les formes de governança local. Estan naixent un munt d'iniciatives des d'una societat civil cada cop més dinàmica que tiren endavant projectes de tot tipus que aposten per la qualitat del territori i per un paisatge endreçat a fi de generar dinàmiques socials i econòmiques positives i recuperar la singularitat.

Observatori del Paisatge

www.catpaisatge.net

Context de partida

[català](#) | [español](#)

Observatori del Paisatge

Paisatge i Món Local

INICIPRINCIPIS GENERALSCATÀLEGS DE PAISATGE I MÓN LOCALCASOS D'INTERÈSBIBLIOGRAFIAINFORMACIÓ A LA PREMSA

L'Observatori del Paisatge de Catalunya, molt conscient de la importància que té el paisatge en l'àmbit local, ha recollit, classificat i ordenat una selecció de les principals experiències i informacions existents arreu del món sobre promoció del paisatge a escala local, i les posa a disposició d'ajuntaments, mancomunitats, entitats locals, persones especialitzades i el públic en general que pugui estar interessat. Aquest web, per tant, pretén esdevenir un espai de referència sobre tot allò relacionat amb el paisatge a escala local.

En l'elaboració d'aquest web ha col·laborat Irene Navarro.

Principis generals

Catàlegs

Casos d'interès

Bibliografia

Premsa

© 2013 Observatori del Paisatge de Catalunya / Hospici, 8 - 17800 OLOT - Tel: +34 972 27 35 64 - Fax: +34 972 27 15 89 - observatori@catpaisatge.net

www.catpaisatge.net/monlocal

Context de partida

La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

Síntesi

El pla de zonificació és la principal eina d'ordenació del territori a l'escala local dels Països Baixos. Els municipis determinen amb aquest com serà el seu desenvolupament durant els anys en que està vigent. També estableix el marc que guiarà els canvis d'usos del sòl i l'atorjament de les llicències de construcció. Des de l'aparició de la LOK, els plans de zonificació tenen l'oportunitat d'incorporar l'entorn per la millora de la qualitat del paisatge des de l'inici del procés de planificació.

del paisatge en la seva formulació.

Un dels factors claus per incorporar els principis de la LOK en els plans de zonificació és la realització de processos de participació extensiva, a tots els nivells, tant dins com fora de l'administració. D'aquesta manera s'assigura que els plans de zonificació tinguin en compte l'experiència i les expectatives de la ciutadania, de les organitzacions civils, d'experts en el paisatge, d'agents del territori, el sector empresarial, etc. Per aconseguir uns bons nivells de participació també es duu a terme un bon procés de comunicació i d'informació pública durant el tot el procediment.

son els següents:

- Planificació del territori: planificació global.
- Patrimoni arquitectònic: protecció i restauració d'edificis històrics, i planificació dels espais.
- Agricultura: manteniment de les explotacions extensives i augmentar les superfícies agrícoles de valor ecològic.
- Comunicació i coordinació: creació d'un pla d'informació, de participació i de gestió de les accions.
- El grup de assessor fixa els programes d'actuacions per períodes de dos anys, en funció de les demandes de la població i prioritats ambientals de cada moment.

en LOK

Contingut

Els plans de zonificació contenen tres apartats fonamentals:

- **Anàlisi bàsica de l'àmbit**, que consisteix en la detecció de les polítiques que afectaran el pla, així com una descripció de l'àrea. És sobretot en aquest segon punt on el paisatge es pot començar a incorporar al pla de zonificació, bé sigui per mitjà d'un treball que incorpori aquesta dimensió a la descripció o bé incloent els estudis ja realitzats en el marc d'un pla de desenvolupament del paisatge (LOP), un Welstandsnota o un pla de qualitat estètica (BKQ) (pàg. 60).
- **Visió del pla**, que s'afronta des de dos perspectives. Per un costat, a través de la definició dels objectius del pla i, per l'altre, a través de la definició d'una visió o estratègia integral per tot l'àmbit. El pla pot contemplar objectius sobre les característiques que han de tenir els territoris (per exemple, sobre la qualitat de vida, l'agricultura, la natura, els usos recreatius, l'estètica del paisatge, l'aigua), o objectius de coherència i integració en la zonificació (per exemple l'organització de la gestió de l'aigua, les possibilitats de desenvolupament, la integració en el paisatge, etc.).
- **Proposta d'alternatives i l'elaboració de la zonificació**, apartat que inclou: la cartografia de la zonificació i dels elements que abasta, i les condicions per l'atorjament de llicències de construcció. El paisatge pot ser present en cadascun d'aquests continguts com a factor determinant.

Els aspectes de paisatge que es tenen en compte per determinar en bona part com serà o s'organitzarà la zonificació són els següents:

- El patrimoni cultural: elements patrimonials, però també patrons de disposició, distàncies, edificis, etc.
- Elements naturals: elements inventariats a l'anàlisi bàsica que cal que siguin zonificats com a elements amb protecció especial.
- Estructura dels espais verds: detecció i disposició de les zones verdes atractives per la ciutadania, i les connexions entre aquestes i d'aquestes amb el camp i la perifèria.
- Ciutats i rodalies: on és important la percepció del visual del paisatge urbà i la seva connexió amb la perifèria.
- Laigua: amb valor natural, però també cultural i històric.

* La LOK, acronim de Landschap Oriëntatieplan met Kwaliteit, és l'Estratègia pel desenvolupament d'un paisatge de qualitat que el govern neerlandès impulsa com a guia per ajudar a les províncies i als municipis a incloure la qualitat del paisatge en el seu desenvolupament territorial.

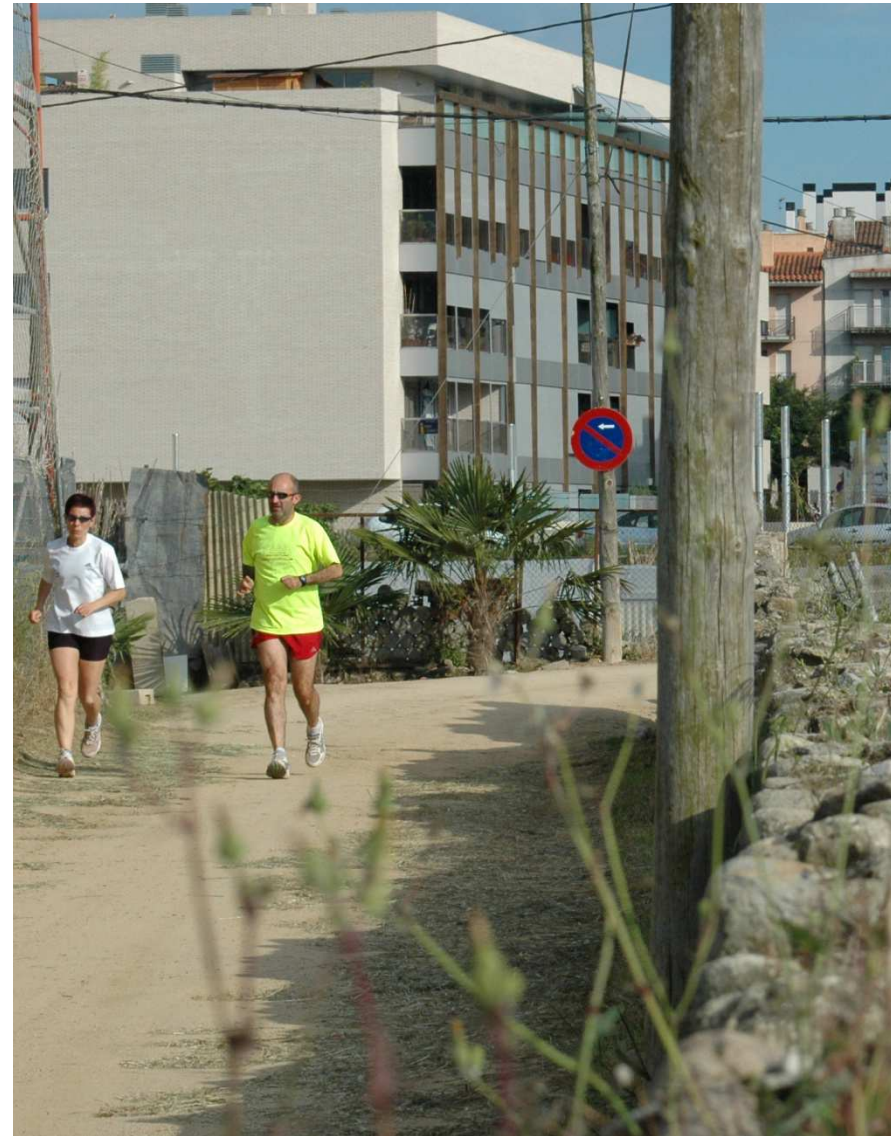
Cartografia elaborada pel CEP de Souleix, representa totes les accions claus a terme en el territori municipal al llarg dels 2000 financers nostres dies. Totes aquestes accions formen part d'un concepte global del projecte de CEP.

Context de partida

Coincidència en el temps:

La Generalitat de Catalunya està redactant la nova Llei de Territori, Urbanisme, Arquitectura i Paisatge

El Govern d'Andorra està desenvolupant l'Estratègia Nacional del Paisatge (2012), que persegueix la introducció del paisatge en la planificació urbana i territorial

Primers passos

Quines eines existeixen arreu d'Europa per integrar el paisatge a l'escala local?

Com es vinculen al planejament local (no només l'urbanístic)?

Quina efectivitat tenen?

Quin rol hi té la societat civil?

Com s'articulen dins els seus respectius sistemes normatius, de planificació, així com en les respectives polítiques de paisatge?

Objectius

Conèixer les principals eines i experiències de planificació del paisatge en l'àmbit local existents a Europa per analitzar-ne la seva vinculació amb el planejament local, tan l'urbanístic com el sectorial

Aportar nous elements de debat i reflexió en relació amb la incorporació del paisatge en el planejament

Contribuir als debats encetats pels governs de Catalunya i d'Andorra

Esdevenir una eina de consulta per a tècnics, professionals i persones interessades en la planificació del paisatge

Països analitzats

Alemanya

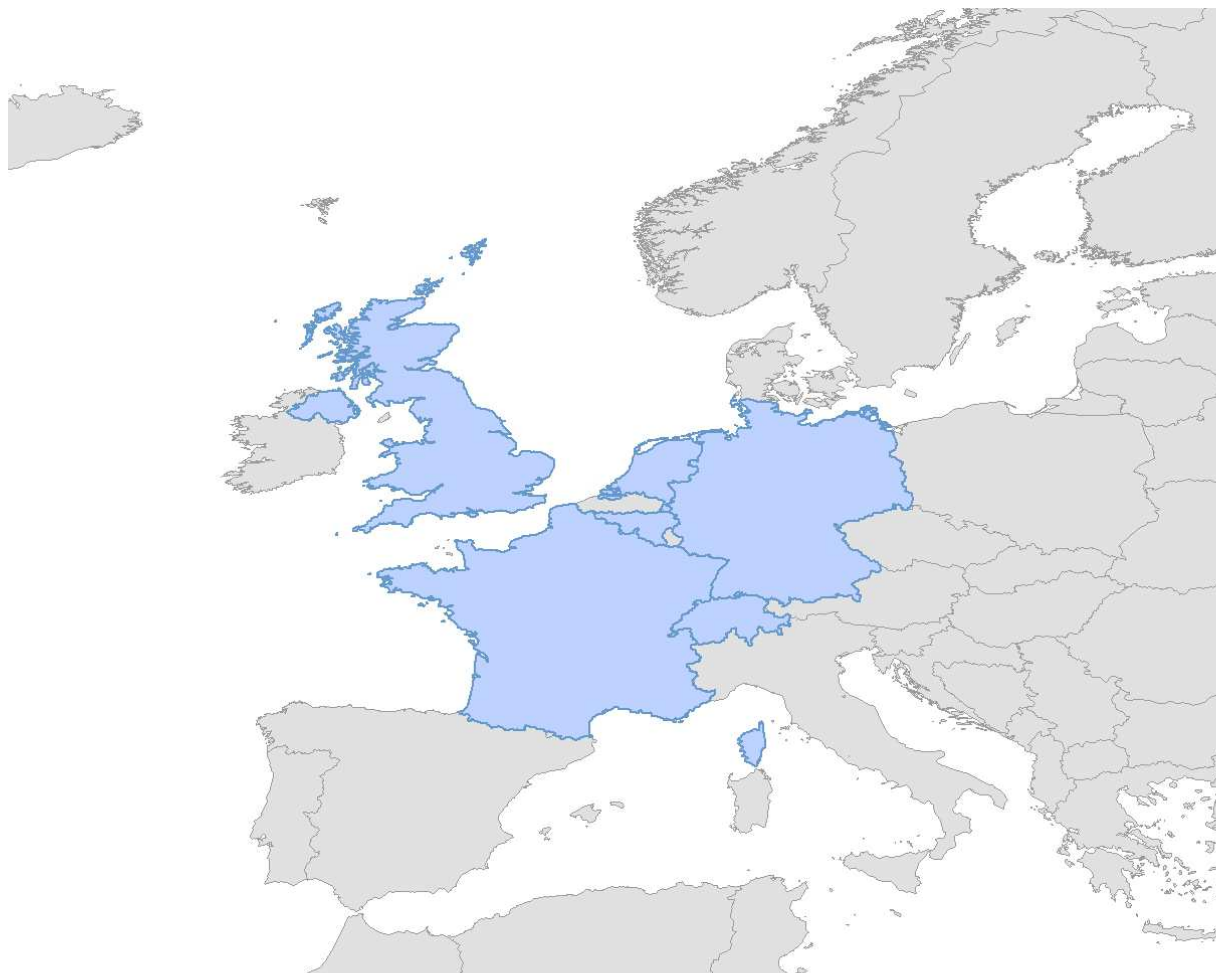
França

Països Baixos

Regne Unit

Suïssa

Regió de Valònia

Països analitzats

Àrea de planificació	Planificació paisatgística	Planificació territorial	Administració competent	Escala d'aplicació
Land	Programa de paisatge (Landschaftsprogramm)	Ordenació territorial del Land (Landesplanung)	Administració d'ordenació territorial del land	1:500.000 a 1:200.000
Regió	Pla marc de paisatge (Landschaftsrahmenplan)	Planificació territorial subregional (Regionalplanung)	Administració regional	1:100.000 a 1:25.000
Municipi	Pla de paisatge (Landschaftsplan)	Pla director d'urbanisme (Bauleitpläne)	Administració municipal	1:10.000 a 1:5.000
Part del municipi	Parcs i jardins urbans (Grünordnungsplan)	Plans parcials	Administració municipal	1:2.500 a 1:1.000

Alemanya:

Enfocament eminentment naturalístic (últimament s'ha anat apropant a la visió integral que emana del Conveni europeu del paisatge).

Sistema jeràrquic que impregna totes les escales de planificació.

Països analitzats

 PLAN DE PAYSAGE DE LA VALLÉE DE LA THÈVE AMONT
PARC NATUREL RÉGIONAL OISE - PAYS DE FRANCE

CONNAISSANCE ET DIAGNOSTIC PAYSAGER
"Comprendre et faire comprendre"

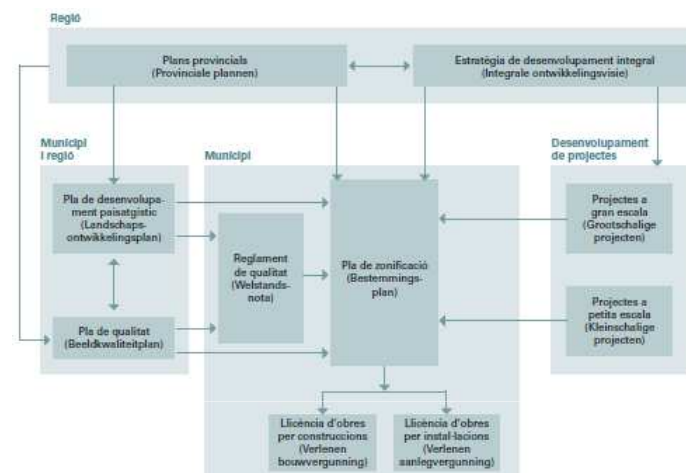
Janvier 2008
Groupement Atelier 15 (d+h Architecture Environnement-mandataire)

Territoris i estructures territorials	Instruments d'ordenament territorial	Instruments urbanístics
EUROPA	ESQUEMES (Schemas)	
ESTAT	PLA NACIONAL (<i>Plan de la Nation</i>) Esquemes de serveis col·lectius	
REGIÓ	PLA REGIONAL (<i>Plan Regional</i>) Esquema regional d'ordenació i desenvolupament del territori (<i>Schéma Régional d'Aménagement et de Développement du Territoire, STRAD</i>)	Directiva d'ordenament territorial (<i>Directive Territoriale d'Aménagement -DTA - Estat</i>)
DEPARTAMENT		
Supramunicipalitat territorial: Pays, Parc Natural Regional, Sindicat Mixt, EPCI	Carta de Pays (<i>Charte de Pays</i>) Projecte de Parc i Pla	Carta i Pla de Parc Natural Regional (PNR) Esquema de Coherència territorial (<i>Schéma de Coherence Territoriale</i>) -SCoT-
Supramunicipalitat urbana: Comunitats d'aglomeració urbana.	Projecte d'aglomeració (<i>Projet d'agglomération</i>)	
Supramunicipalitat petita: Comunitat de municipis, altres EPCI	Carta supramunicipal o equivalent, esquemes voluntaris	SCoT o Esquema de Sector PLU supramunicipal
MUNICIPIS	Projecte d'Ordenament i Desenvolupament Sostenible (<i>Projet d'Aménagement et Développement Durable, PADD</i>) Projecte de ciutat, Projecte urbà	Pla Local d'Urbanisme (<i>Plan Local d'Urbanisme, PLU</i>)

França:

- La Loi Paysage (1993) ja contemplava el paisatge en la seva globalitat (paisatges naturals, urbans, rurals, singulars, quotidians...).
- Model sistemàtic que ho pretén abastar tot.
- De procediments centralitzats i poc àgils cap a un model on pren protagonisme la concertació amb els actors més propers al territori.

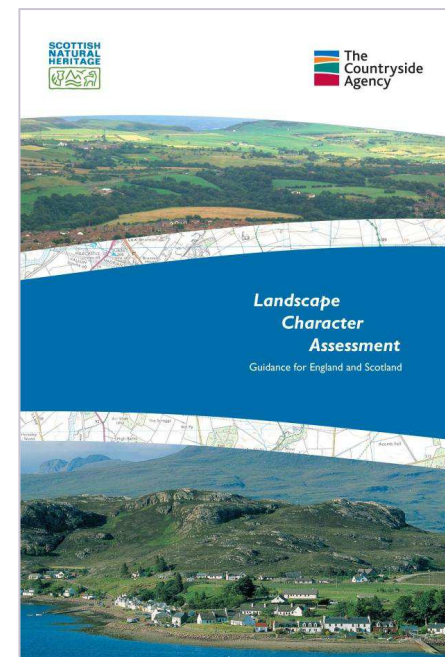
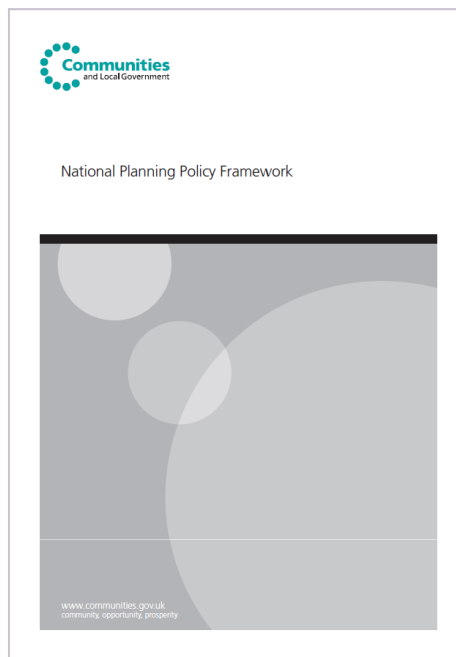
Països analitzats

Països Baixos:

- Model molt orientat a les dinàmiques del mercat i a la iniciativa ciutadana.
- Important el paper de la participació civil en la planificació del paisatge a nivell local
- Tendència cap a la descentralització

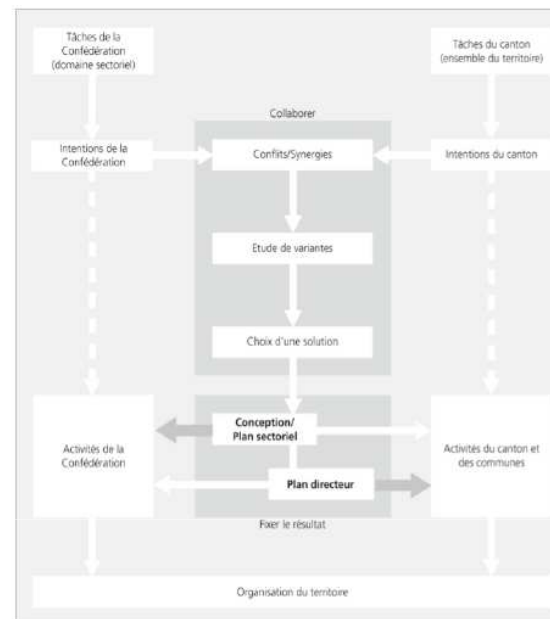
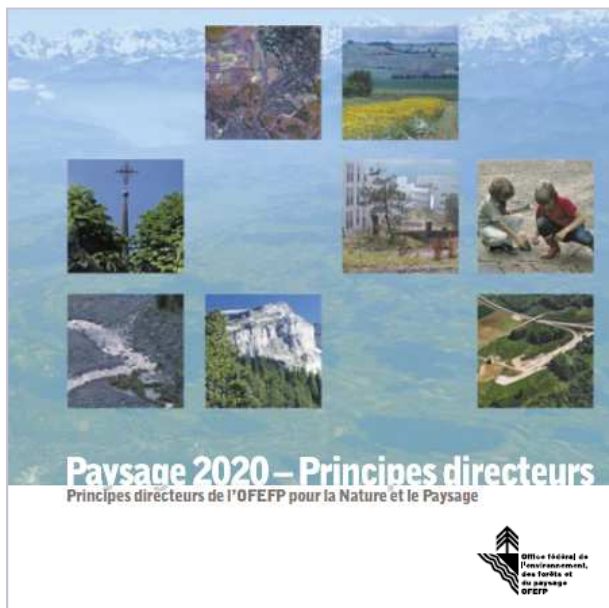
Països analitzats

Regne Unit:

- El paisatge té un reconeixement social molt elevat.
- Recent simplificació de la planificació a escala nacional i més capacitat de decisió a les autoritats locals.

Països analitzats

Suïssa:

- El paisatge es va incloure a la Constitució federal el 1962.
- Accentuada descentralització.
- El Fons suís pel paisatge ha beneficiat més de 2.000 projectes des de 1991.

Països analitzats

[1] L'ORIENTATION

Plouquet choisir une parcelle particulière pour un bâtiment ? Pour optimiser le confort de la maison et réduire le coût de ses factures énergétiques.

Comment ?

- En favorisant l'orientation générale du bâti en fonction de la zone d'une parcelle.
- En privilégiant au maximum les façades les plus lumineuses (du sud au nord).
- À l'inverse, au nord et à l'ouest privilégier des ouvertures qui permettent pour les pièces de nuit.

[2] L'IMPLANTATION SUR LA PARCELLE

Plouquet optimiser l'implantation d'un bâtiment dans la parcelle ? Pour garantir une utilisation plus intensive de l'espace disponible.

Comment ?

- En privilégiant une implantation à l'extrémité de la parcelle de façon à laisser un espace libre devant le bâtiment afin d'optimiser l'usage des zones de circulation.

[3] LE BÂTI EXISTANT

Plouquet optimiser son projet en respectant l'existant ? Pour respecter le caractère historique du village et harmoniser l'aspect visuel.

Comment ?

- En respectant l'orientation du bâti traditionnel existant.
- En respectant l'alignement sur par le bâti existant, soit par un échafaud ou un échafaud.

[4] LA PENTE DU TERRAIN

Plouquet optimiser la maison par rapport au relief ? Pour respecter le relief naturel du terrain et conserver l'aspect du paysage.

Comment ?

- En adaptant le projet au terrain du lieu.

[5] L'ARCHITECTURE

Plouquet harmoniser le projet avec l'architecture existante ? Pour respecter l'architecture traditionnelle du village et garantir un aspect cohérent.

Comment ?

- En adoptant le style et les matériaux existants, en utilisant des matériaux locaux.
- En privilégiant un volume simple et épuré, en évitant les volumes trop complexes.
- En évitant les matériaux contemporains qui contrastent avec le caractère traditionnel du village.

[6] RELATION À LA RUE

Plouquet optimiser la transition entre la parcelle et la rue ? Pour garantir une transition douce entre la rue et la parcelle.

Comment ?

- En privilégiant des aménagements extérieurs qui créent une transition douce entre la rue et la parcelle.
- En privilégiant des matériaux qui créent une transition douce entre la rue et la parcelle.
- En privilégiant des aménagements extérieurs qui créent une transition douce entre la rue et la parcelle.

[7] HAIES ET JARDINS

Plouquet optimiser les haies et les jardins ? Pour garantir un aspect traditionnel.

Comment ?

- En privilégiant l'utilisation d'espaces verts.
- En privilégiant des espèces végétales qui créent une transition douce entre la rue et la parcelle.
- En privilégiant des aménagements extérieurs qui créent une transition douce entre la rue et la parcelle.

Valònia:

- No té una legislació específica de paisatge, però sí una llarga tradició en incorporar-lo en les polítiques territorials i del patrimoni.
- Destaquen les iniciatives de diàleg i implicació social en la gestió de paisatges locals.

Estructura del document

1. Presentació

1

Presentació

Des de la seva aprovació, l'octubre de 2000, el Conveni europeu del paisatge (CEP) s'ha convertit en el marc de referència europeu per excel·lència amb relació al tractament del paisatge. Lentament, s'han anat produint a tot Europa canvis i adaptacions institucionals, normatius i de planificació en la direcció indicada pel CEP. Un dels compromisos en els que s'ha avançat més en alguns països europeus és en el de la gestió i ordenació del paisatge a escala local, que en moltes parts del continent ja comptava amb una llarga tradició.

El món local veu cada vegada més el paisatge com un motor per al seu desenvolupament i una via per a incrementar el nivell d'autoestima, la identitat i la qualitat de vida de la ciutadania. Ha arribat l'hora d'encarar amb força les enormes potencialitats que el territori i els seus paisatges tenen, i d'assolir la qualitat i l'excel·lència en allò que fem i en el lloc on ho fem, i és a l'escala local on avui és més possible assolir aquests objectius. La relació entre paisatge i món local és precisament un dels pilars del nou full de ruta de l'Observatori del Paisatge de Catalunya: "Catpaisatge2020. País, paisatge, futur", motiu pel qual l'Observatori del Paisatge ha creat el web "Paisatge i món local" (www.catpaisatge.net/mnlocal).

En els últims anys, les polítiques de paisatge de base territorial de Catalunya s'han centrat principalment en l'elaboració dels catàlegs del paisatge i la introducció de les directrius del paisatge que se'n deriven en el planejament territorial. Però continua pendent el traspass del paisatge de l'escala territorial a la local, aspecte no suficientment contemplat en la Llei de paisatge i tímida desenvolupat per la Llei d'urbanisme.

La importància que està adquirint el paisatge en l'àmbit local coincideix amb una creixent necessitat de revisar els instruments i les

estratègies vigents tant a Catalunya com a Andorra. Estem davant d'un canvi de paradigma, d'un canvi en la forma amb la que la gent es relaciona amb el seu territori i el seu entorn més proper, i que reclama canvis en la manera de plantejar aquesta relació, des de les eines de planejament convencional—que no acaben de donar les respostes més òptimes a totes les demandes del món local—, fins a formes de governança local. És el moment de reflexionar sobre la vigència i la validesa d'alguns instruments i estratègies en què s'han fonamentat les polítiques de paisatge a l'escala local fins ara i analitzar les oportunitats que ofereixen per a superar els reptes actuals.

El present document, impulsat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, amb la col·laboració del Ministeri de Turisme i Medi Ambient del Govern d'Andorra, aspira a aportar algunes respostes a aquests reptes. Un primer pas per fer-ho ha estat sortir de les nostres fronteres, tot plantejant algunes preguntes: quines eines existeixen areu d'Europa per integrar el paisatge a escala local? Com es vinculen al planejament local (no només l'urbanístic)? Quina efectivitat tenen? La seva aplicació s'aborda només des de les polítiques territorials o té un enfocament més sistemàtic i globalitzador? Quin rol hi té la societat civil? Com s'articulen dins el sistema de planificació i en les respectives polítiques de paisatge? El document parteix de l'informe previ "La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa i la seva vinculació amb el planejament urbanístic. Els casos de França, els Països Baixos i la regió de Valònia (Bèlgica)" elaborat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya i presentat al novembre de 2012, com a resposta a la demanda realitzada pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

El present document coincideix en dos moments clau per a les polítiques territorials i paisatgístiques a Catalunya i Andorra. Per una banda,

Presentació 7

Estructura del document

1. Presentació

2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

2

La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

El present capítol introdueix el marc institucional i normatiu en el que es basen les polítiques de paisatge a Alemanya, França, els Països Baixos, el Regne Unit, Suïssa i a la regió belga de Valònia, posant l'èmfasi en les normes i els instruments de gestió i ordenació del paisatge a l'escala local. Com s'ha comentat al capítol de presentació, la naturalesa de les descripcions varia en cada cas segons els aspectes sobre els quals s'ha posat més èmfasi i s'ha considerat més interessants de posar en relleu.

Si s'han seleccionat aquests països i no uns altres és per la confluència de tres criteris. En primer lloc, pel seu reconegut bagatge i experiència en polítiques territorials i de paisatge; en segon lloc, pel seu grau d'internalització dels postulats del Conveni europeu del paisatge (fins i tot sense haver-lo aprovat, com és el cas d'Alemanya). El tercer motiu és la seva llarga tradició en el desenvolupament d'instruments de paisatge aplicables a l'escala local, ja sigui amb un reconeixement legislatiu nacional, o bé per compromís dels respectius governs nacionals o regionals amb la matèria. L'adopció d'aquests tres criteris ha pogut excloure de l'estudi d'altres normes i instruments interessants que puguin existir en d'altres països europeus.

■ Alemanya	p. 10
■ França	p. 12
■ Països Baixos	p. 14
■ Regne Unit	p. 16
■ Suïssa	p. 18
■ Regió de Valònia, Bèlgica	p. 20

La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa 9

Estructura del document

1. Presentació
2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa
3. Instruments de planificació del paisatge
4. El paisatge en el planejament urbanístic
5. Instruments financers

3

Instruments de planificació del paisatge

El present capítol presenta una selecció d'instruments de planificació del paisatge en l'àmbit local. En aquest estudi, s'entenen els instruments de planificació del paisatge com les eines i metodologies pensades per a l'ordenació i gestió del paisatge en el sentit que li dona el Conveni europeu del paisatge i que es vinculen amb el planejament local.

La varietat d'aproximacions al paisatge que tenen els països analitzats determina l'existència d'una elevada diversitat d'instruments, tant pel que fa referència a les escales d'aplicació (un municipi, una agrupació de municipis, zones concretes dins un municipi), l'enfocament temàtic (pensats per la conservació del paisatge, per mantenir i millorar la qualitat del paisatge des d'un punt de vista estètic, o per planificar el paisatge de forma sectorial, o de forma integrada), o pel seu nivell de vinculació amb el planejament.

Malgrat aquestes diferències, s'ha optat per establir un model únic de presentació de la informació. De cadascun dels instruments que es descriuen se'n fa una descripció sobre quin tipus d'instrument és, s'explica el procediment i els continguts de paisatge que incorpora, així com la varietat de vies d'aplicació a nivell local.

La diversitat de casos d'exemple associats a cada instrument també és molt gran. Des de municipis grans a altres de més petits; des d'àmbits d'aplicació de caràcter rural, a d'altres de periurbans i urbans; i tant llocs litorals com d'interior. Seguint la línia dels instruments, els casos d'exemple també mantenen un mateix esquema a l'hora de descriure'ls: descripció, contingut, escala, agents implicats, i punt clau del cas.

Instruments	
■ Pla de paisatge (Landschaftsplan): Alemanya	p. 24
■ Carta del paisatge (Charte paysagère): França	p. 28
■ Pla de paisatge (Plan de paysage): França	p. 28
■ Perímetre de protecció i de valorització dels espais agrícoles periurbans (PAEN): França	p. 34
■ Xarxa verda i blava (Trame Verte et Bleue, TVB): França	p. 38
■ Pla de desenvolupament del paisatge (LOR, Landschaftsontwickelingsplan): Països Baixos	p. 42
■ Pla de qualitat estètica del paisatge (Beeldkwaliteitsplan, BKP): Països Baixos	p. 46
■ Reglament i pla marc de qualitat estètica (Welstandsbeleid en Welstandsnota): Països Baixos	p. 50
■ Infraestructura Verda (Green Infrastructure, GI): Regne Unit	p. 52
■ Pla de desenvolupament del paisatge (Conception d'évolution du paysage, CEP): Suïssa	p. 56
■ Programa de paisatge (Programme paysage): Valònia, Bèlgica	p. 60

Instruments de planificació del paisatge 23

Estructura del document

1. Presentació

2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

3. Instruments de planificació del paisatge

4. El paisatge en el planejament urbanístic

5. Instruments financers

Plan de paysage de la Vallée de la Thève Amont

Descripció
 El Pla de paisatge de la Vall de la Thève Amont és la resposta de les autoritats competents a la Carta del paisatge regional de la Thève - Pays de France (Charte du Parc Naturel Régional de la Thève - Pays de France) signada el 2004, amb la idea de crear un document agerri de referència per configurar un projecte de desenvolupament com a conjunt. L'objectiu del pla és el de proposar una evolució general del paisatge del lloc en relació amb l'estat actual dels paisatges, com esteu evolucionant i com es desitja que fossin en el futur.

Un dels elements que cal destacar és que el Pla concreta una actuació proposada per cadascun dels municipis implicats, de manera que es promougui i es faciliti el compromís per assolir els seus objectius de qualitat paisatgística establerts i les actuacions corresponents en els documents d'urbanisme i els projectes de desenvolupament local de cada municipi.

Contingut
 El pla consta de tres documents: El primer document és una diagnosi del coneixement del paisatge. Es fa un inventari de la topografia, la hidrologia, la geologia, l'estructura del parcel·lari, l'ocupació del sòl, els espais amb valor ambiental i els elements patrimonials, però també fa un estudi de l'evolució i la història del paisatge, la posició i la relació que té amb el territori que l'envolta. A banda, se fa una diagnosi dels paisatges locals i una subdiagnosi de les zones més sensibles. La cartografia s'integra en el mateix document.

Un segon document tracta de l'elaboració d'un "projecte local de paisatge" amb la definició de què és la evolució del paisatge, quins problemes i efectes i quins han de ser els grans objectius i estratègies per assolir-ne la qualitat. Es tracta d'actuar amb l'agricultura, els espais naturals, l'urbanisme, les vies de comunicació, el patrimoni i el turisme i el lloc del lloc. Per cada un dels objectius, es desenvolupa un acció de preservació, de restauració i de valorització i de gestió del territori, i s'elabora una cartografia representativa.

El tercer document tracta de l'organització d'actuacions, un quadre que estableix per cadascun dels municipis que formen part, total o parcialment, de l'espai.

34 La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

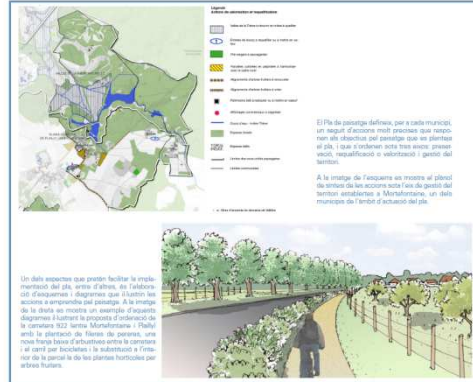
El Pla de paisatge de la Vall de la Thève Amont, recull la proposta de set grans objectius paisatgístics:

- Mantenir la diversitat dels paisatges com a signe d'identitat fonamental de la Vallée de la Thève Amont.
- Promoure el canvi i la qualitat dels paisatges del lloc.
- Promoure una gestió sostenible dels espais agrícoles i integrar-los i la continuïtat en dels espais agrícoles i naturals.
- Millorar la qualitat de la vall del Thève, de la ribera i dels seus afluenters.
- Establir un equilibri entre la desactivació de les pràctiques del patrimoni forestal, agrícola i natural.

Millorar la qualitat de les transicions entre els espais urbans i els espais agrícoles i naturals.

Fomentar un desenvolupament local sostenible.

Calibrar el nivell d'actuació en relació amb el desenvolupament, tal i com es mostra a la imatge superior per l'objectiu referent a la promoció d'una gestió sostenible que afavoreixi la contribució dels espais agrícoles.

Any: 2008
Escales: Supramunicipal

Agents implicats
 Agència regional: Parc natural regional de l'Oise - Pays de France
 Planificació: Públic

Punts clau

- Es defineixen mesures accions al voltant de l'agricultura, doncs es considera que aquesta és la clau per a menjar una gran diversitat de paisatges.
- Es planegen accions de preservació, de qualificació i valorització i de gestió del territori.
- Els objectius de qualitat paisatgística es tradueixen en un pla de desenvolupament sostenible dels municipis.
- El pla de paisatge reforça un desenvolupament local sostenible, tal i com indica en la foto del Canal I.
- Es defineixen de forma molt precisa, les accions que cal desenvolupar en els proxims anys municipi per municipi.

Més informació
 Parc natural regional de l'Oise - Pays de France

35 Instruments de planificació del paisatge

Estructura del document

1. Presentació
2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa
3. Instruments de planificació del paisatge
4. El paisatge en el planejament urbanístic
5. Instruments financers

El paisatge en el planejament urbanístic

Aquest capítol presenta una selecció d'instruments de planejament urbanístic a escala local, tant municipal com supramunicipal, que incorporen el paisatge com un aspecte important al procés de planificació i amb incidència a la presa de decisions. Es tracta d'instruments on el paisatge intervé tant en les fases d'anàlisi i diagnòstic prèvies, com en la definició dels objectius i de les estratègies que marquen com serà el planejament en els propers anys.

La selecció incorpora instruments de planejament local que van dirigits a escalas diferents: des d'agrupacions de municipis (com l'SCO-T francès) a àmbits específics dins d'un municipi (com els OAP també francesos), tot passant per municipis sencers (com els Plans Locals anglesos). Malgrat aquestes diferències, s'ha optat per establir un model únic de presentació de la informació. De cadascun dels instruments que es descriuen hi ha, com a mínim, tres tipus d'informació: una descripció sobre quin tipus d'instrument és; el procediment, les parts i els continguts de paisatge que incorpora, i la varietat de vies d'aplicació a nivell local.

La diversitat de casos d'exemple associats a cada instrument també és molt gran. Es troben des de municipis grans a altres de més petits; des d'àmbits d'aplicació de caràcter més rural, a d'altres de periurbans i urbans; i tant llocs litorals com d'interior. Seguint la línia dels instruments, els casos d'exemple també mantenen un mateix esquema a l'hora de descriure'ls: descripció, contingut, escala, agents implicats, i punts clau del cas.

Instruments	
■ Pla Local d'Urbanisme, PADD i OAP (Plan Local d'Urbanisme, PADD et OAP); França	p. 66
■ Àrees de Valorització de l'Arquitectura i el Patrimoni (Aires de mise en valeur de l'architecture et du patrimoine, AVAP); França	p. 76
■ Pla de zonificació en relació amb la LOK (Bestemmingsplan en LOK); Països Baixos	p. 80
■ Planejament Local amb LCA (Local Planning with LCA); Regne Unit	p. 84

El paisatge en el planejament urbanístic 65

Estructura del document

1. Presentació
2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa
3. Instruments de planificació del paisatge
4. El paisatge en el planejament urbanístic
5. Instruments financers

The thumbnail shows page 85 of the document. On the left, a large purple number '5' is displayed. To its right, the title 'Instruments financers' is written in a purple serif font. Below the title, there is a paragraph of text in a small font. To the right of the text is a table with two rows, each starting with a small purple square. The table lists financial instruments and their corresponding page numbers. At the bottom right of the page, the text 'Instruments financers 85' is visible.

5 Instruments financers

Es instruments financers de paisatge són eines de recaptació financera que destinen els diners a projectes i actuacions de millora paisatgística, especialment aquelles que persegueixen els objectius de preservar-ne o requalificar-ne els valors. N'hi ha de diverses tipologies. Alguns estableixen taxes per compensar els efectes que té una obra o un projecte sobre el paisatge, a través de la millora del paisatge en un altre lloc proper i concret. Altres es doten de les aportacions dels pressupostos dels governs i creen un fons per la realització de projectes i intervencions de millora i conservació del paisatge. Els dos instruments financers analitzats en aquest estudi pretenen estimular les administracions locals a promoure actuacions d'ordenació del paisatge, tot i que en alguns casos es tracta de projectes d'interès estatal o d'alguna altra administració.

Instruments		
■ 1% Paisatge i Desenvolupament (1% Paysage et Développement): França		p. 84
■ Fons suís pel paisatge (Fond Suisse pour le Paysage): Suïssa		p. 86

Instruments financers 85

Estructura del document

1. Presentació
2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa
3. Instruments de planificació del paisatge
4. El paisatge en el planejament urbanístic
5. Instruments financers
6. Reflexions al voltant de la planificació del paisatge en l'àmbit local

6

Reflexions al voltant de la planificació del paisatge a l'àmbit local

Des de la seva aprovació, l'octubre de 2000, el Conveni europeu del paisatge (CEP) s'ha convertit en el marc de referència europeu per excel·lència amb relació al tractament del paisatge. Lentament, s'han anat produint a tot Europa canvis i adaptacions institucionals, normatives i de planificació en la direcció indicada pel CEP. Un dels compromisos en els que s'ha avançat més en alguns països europeus és en el de la gestió i ordenació del paisatge a escala local, que en moltes parts del continent ja comptava amb una llarga tradició.

El món local veu cada vegada més el paisatge com un motor per al seu desenvolupament i una via per a incrementar el nivell d'autonomia, la identitat i la qualitat de vida de la ciutadania. Ha arribat l'hora d'encarar amb força les enormes potencialitats que el territori i els seus paisatges tenen, i d'assolir la qualitat i l'excel·lència en allò que fem i en el lloc on ho fem, i és a l'escala local on avui és més possible assolir aquests objectius. La relació entre paisatge i món local és precisament un dels pilars del nou full de ruta de l'Observatori del Paisatge de Catalunya: "Catpaisatge2020. Pais, paisatge, futur", motiu pel qual l'Observatori del Paisatge ha creat el web "Paisatge i món local" (www.catpaisatge.net/mnlocal).

En els últims anys, les polítiques de paisatge de base territorial de Catalunya s'han centrat principalment en l'elaboració dels catàlegs del paisatge i la introducció de les directrius del paisatge que se'n deriven en el planejament territorial. Però continua pendent el traspass del paisatge de l'escala territorial a la local, aspecte no suficientment contemplat en la Llei de paisatge i fíndament desenvolupat per la Llei d'urbanisme.

La importància que està adquirent el paisatge en l'àmbit local coincideix amb una creixent necessitat de revisar els instruments i les

estratègies vigents tant a Catalunya com a Andorra. Estem davant d'un canvi de paradigma, d'un canvi en la forma amb la que la gent es relaciona amb el seu territori i el seu entorn més proper, i que reclama canvis en la manera de plantejar aquesta relació, des de les eines de planejament convencional –que no acaben de donar les respostes més òptimes a totes les demandes del món local– fins a formes de governança local. És el moment de reflexionar sobre la vigència i la validesa d'alguns instruments i estratègies en que s'han fonamentat les polítiques de paisatge a l'escala local fins ara i analitzar les oportunitats que ofereixen per a superar els reptes actuals.

El present document, impulsat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, amb la col·laboració del Ministeri de Turisme i Medi Ambient del Govern d'Andorra, aspira a aportar algunes respostes a aquests reptes. Un primer pas per fer-ho ha estat sortir de les nostres fronteres, tot plantejant algunes preguntes: quines eines existeixen arreu d'Europa per integrar el paisatge a escala local? Com es vinculen al planejament local (no només l'urbanístic)? Quina efectivitat tenen? La seva aplicació s'aborda només des de les polítiques territorials o té un enfocament més sistemàtic i globalitzador? Quin rol hi té la societat civil? Com s'articulen dins el sistema de planificació i en les respectives polítiques de paisatge? El document parteix de l'informe previ "La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa i la seva vinculació amb el planejament urbanístic. Els casos de França, els Països Baixos i la regió de Valònia (Bèlgica)" elaborat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya i presentat al novembre de 2012, com a resposta a la demanda realitzada pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

El present document coincideix en dos moments clau per a les polítiques territorials i paisatgístiques a Catalunya i Andorra. Per una banda,

Reflexions al voltant de la planificació del paisatge a l'àmbit local 91

Estructura del document

1. Presentació

2. La planificació del paisatge en l'àmbit local a Europa

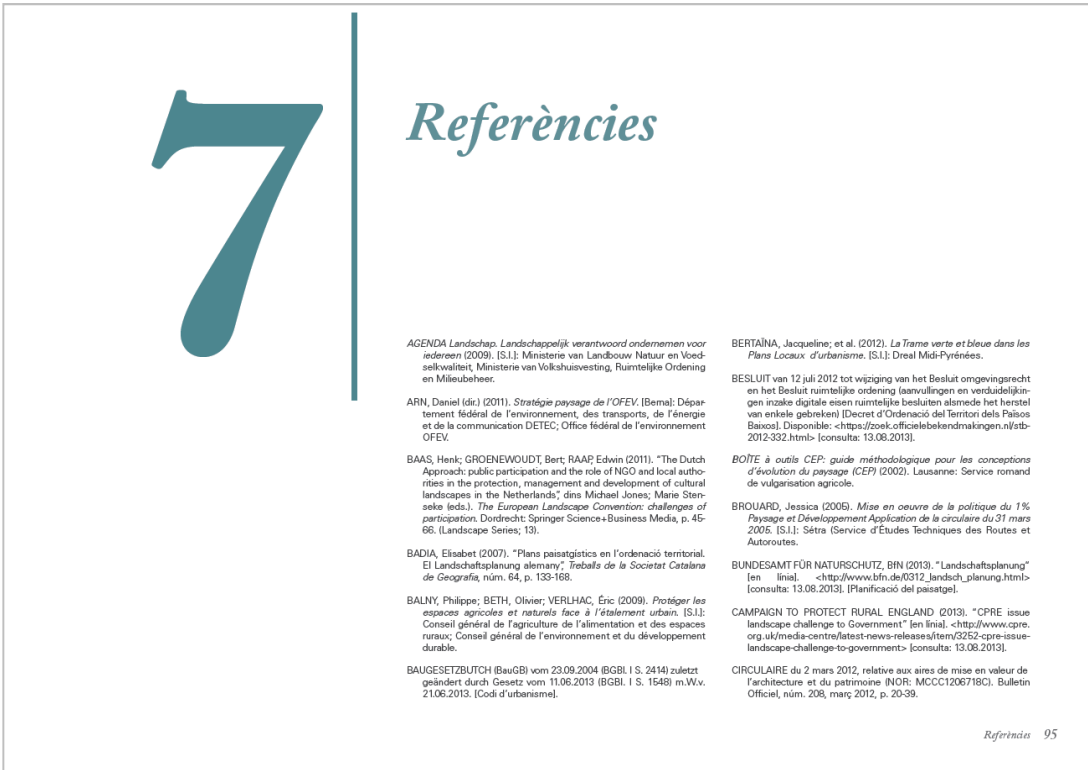
3. Instruments de planificació del paisatge

4. El paisatge en el planejament urbanístic

5. Instruments financers

6. Reflexions al voltant de la planificació del paisatge en l'àmbit local

7. Referències

7 Referències

AGENDA Landchap. *Landschappelijk verantwoord ondernemen voor iedereen* (2009). [S.l.]: Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

ARN, Daniel (dir.) (2011). *Stratégie paysage de l'OFEV*. [Berna]: Département fédéral de l'environnement, des transports, de l'énergie et de la communication DETEC, Office fédéral de l'environnement OFEV.

BAAS, Henk; GROENEWOUT, Bert; RAAP, Edwin (2011). "The Dutch Approach: public participation and the role of NGO and local authorities in the protection, management and development of cultural landscapes in the Netherlands", dins Michael Jones; Marie Stenske (eds.). *The European Landscape Convention: challenges of participation*. Dordrecht: Springer Science+Business Media, p. 45-66. (Landscape Series; 13).

BADIA, Elisabet (2007). "Plans paisatgístics en l'ordenació territorial. El Landschaftsplanung alemany", *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, núm. 84, p. 133-168.

BALNY, Philippe; BETH, Olivier; VERLHAC, Eric (2009). *Protéger les espaces agricoles et naturels face à l'étalement urbain*. [S.l.]: Conseil général de l'agriculture de l'alimentation et des espaces ruraux; Conseil général de l'environnement et du développement durable.

BAUGESZETBUTCH (BauGB) vom 23.09.2004 (BGBl. I S. 2414) zuletzt geändert durch Gesetz vom 11.06.2013 (BGBl. I S. 1548) m.W.v. 21.06.2013. (Codi d'urbanisme).

BERTAINA, Jacqueline; et al. (2012). *La Trame verte et bleue dans les Plans Locaux d'urbanisme*. [S.l.]: Dreal Midi-Pyrénées.

BESLUIT van 12 juli 2012 tot wijziging van het Besluit omgevingsrecht en het Besluit ruimtelijke ordening (aanvullingen en verduidelijkingen inzake digitale eisen ruimtelijke besluiten alsmede het herstel van enkele gebreken) (Decreet d'Ordenació del Territori dels Països Baixos). Disponible: <<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-332.html>> [consulta: 13.08.2013].

BOTE à outils CEP: *guide méthodologique pour les conceptions d'évolution du paysage (CEP) (2002)*. Lausanne: Service romand de vulgarisation agricole.

BROUARD, Jessica (2006). *Mise en oeuvre de la politique du 1% Paysage et Développement Application de la circulaire du 31 mars 2005*. [S.l.]: Sétra (Service d'Études Techniques des Routes et Autoroutes).

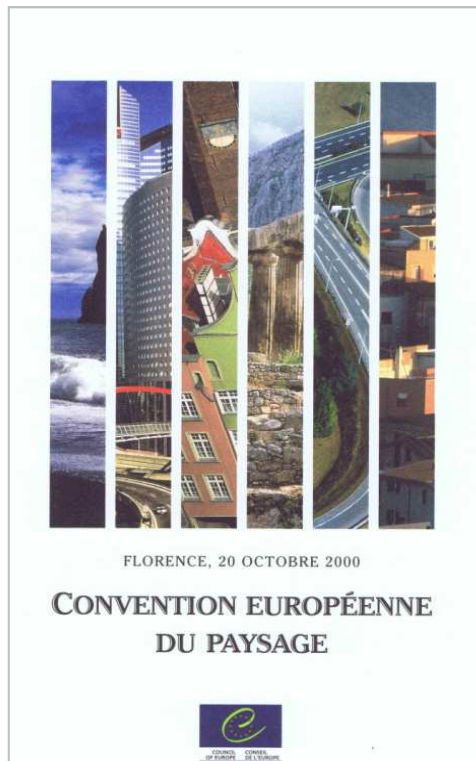
BUNDESAMT FÜR NATURSCHUTZ, BIN (2013). "Landschaftsplanung" [en línia]. <http://www.bfn.de/0312_landsc_planung.html> [consulta: 13.08.2013]. [Planificació del paisatge].

CAMPAIGN TO PROTECT RURAL ENGLAND (2013). "CPRE issue landscape challenge to Government" [en línia]. <<http://www.cpre.org.uk/media-centre/latest-news-releases/item/3252-cpre-issue-landscape-challenge-to-government>> [consulta: 13.08.2013].

CIRCULAIRE du 2 mars 2012, relative aux aires de mise en valeur de l'architecture et du patrimoine (INOR, MCCC1206718C). Bulletin Officiel, núm. 208, març 2012, p. 20-39.

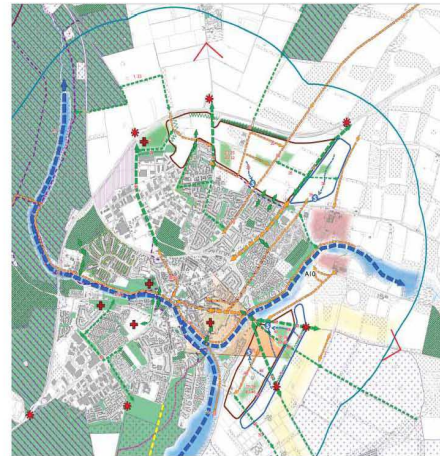
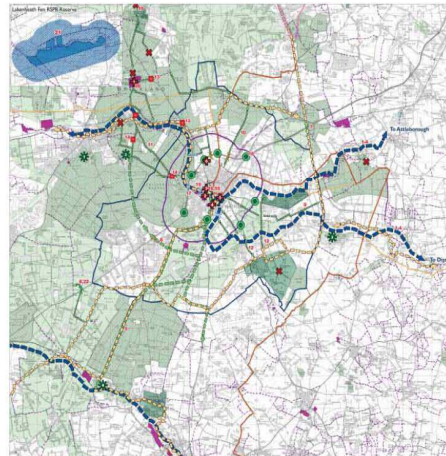
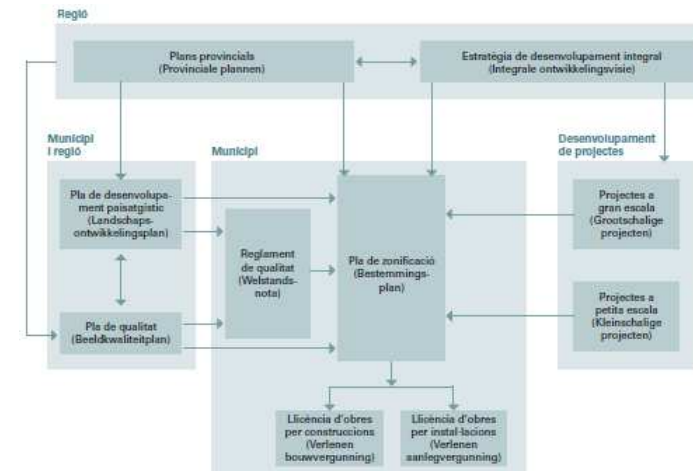
Referències 95

Algunes observacions

El Conveni europeu del paisatge incideix en la qüestió local i les polítiques europees se n'estan ocupant

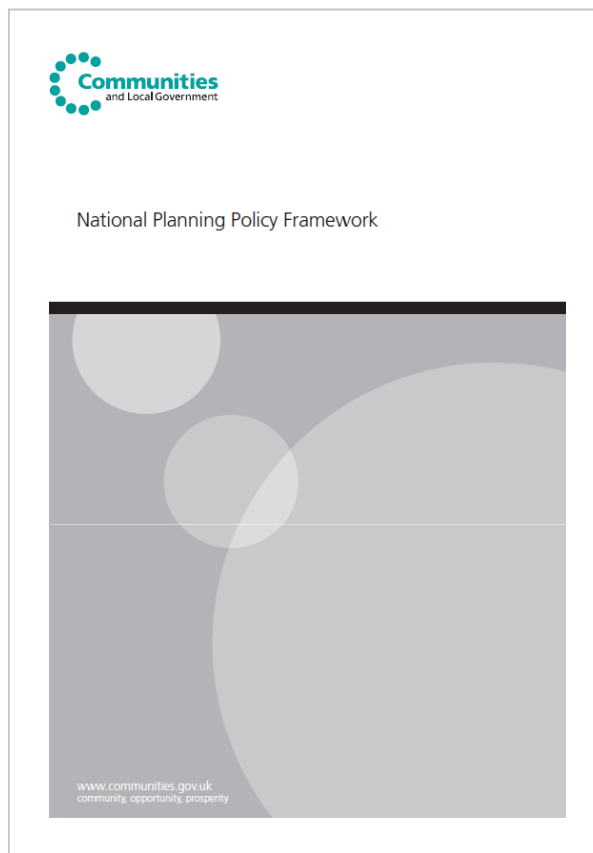
Algunes observacions

Àrea de planificació	Planificació paisatgística	Planificació territorial	Administració competent	Escala d'aplicació
Land	Programa de paisatge (Landschaps-programm)	Ordenació territorial del Land (Landesplanung)	Administració d'ordenació territorial del land	1:500.000 a 1:200.000
Regió	Pla marc de paisatge (Landschafts-rahmenplan)	Planificació territorial subregional (Regionalplanung)	Administració regional	1:100.000 a 1:25.000
Municipi	Pla de paisatge (Landschaftsplan)	Pla director d'urbanisme (Bauleitpläne)	Administració municipal	1:10.000 a 1:5.000
Part del municipi	Parcs i jardins urbans (Grünordnungsplan)	Plans parcials	Administració municipal	1:2.500 a 1:1.000

Les polítiques de paisatge més reeixides solen ser aquelles que disposen d'estratègies a totes les escales de l'administració, i clarament articulades entre elles

Algunes observacions

És molt convenient que el corpus jurídic incorpori l'escala local

Algunes observacions

QUELQUES VÉGÉTAUX BIEN ADAPTÉS À NOTRE TERRITOIRE

espèce	zone	particularités
... (table with many rows of plant names and zones)

LE PAYSAGE AU FIL DU TEMPS

1830: Un paysage rural en constante évolution...

1900: Un développement important de l'industrie et de l'urbain...

2000: Un paysage rural en constante évolution...

et demain ?

NOS PAYSAGES, UNE DIVERSITÉ À MAINTENIR

Un paysage rural en constante évolution...

CONSTRUIRE LE PAYSAGE DE DEMAIN EN ENTRE-SAMBRE ET MEUSE

LE PAYSAGE, UNE NOTION SUBJECTIVE.

www.miap.be • www.entre-sambre-et-meuse.be

CONSTRUIRE LE PAYSAGE DE DEMAIN EN ENTRE-SAMBRE ET MEUSE

LE PAYSAGE, UNE NOTION SUBJECTIVE.

Bestemmingsplan Sluis - Aardenburg

Descripció

El municipi de Sluis-Aardenburg, s'ubica en una zona rural, històricament agrícola i amb un desenvolupament molt desigual. En l'actualització del bestemmingsplan es constata la necessitat de buscar altres fonts d'activitat per la zona per realitzar la seva economia i desenvolupar el territori, sense afectar la qualitat del paisatge, ja que es considera també un redre per turisme i símbol d'identitat per la ciutadania.

El objectiu del pla és millorar l'economia i la qualitat de vida de les zones rurals, a la vegada que es preserven i s'enforteixen els valors i les qualitats que caracteritzen la zona.

Contingut

Un dels principals elements que incorpora el Pla és la delimitació de les activitats permises en l'àmbit rural, diferents de les activitats agrícoles tradicionals, i com aquestes han de ser aixecades. Aquest text ha estat acordat de forma coordinada per part de totes les localitats dins el terme municipal de Sluis i dels agents econòmics i ciutadans de la zona, per tal de garantir la correcta aplicació i la unitat en el tractament del paisatge.

El Pla de zonificació de Sluis - Aardenburg s'elabora de forma separada i detallada per cadascuna de les localitats que formen part del terme municipal de Sluis, i per algunes zones de tractament especial, com ara l'àmbit de la perifèria.

En cadascuna s'elaboren tres documents principals. Un primer document d'explicació dels fonaments, raso i consideracions del bestemmingsplan. Un segon document on s'establixen les normes o el reglament que regula la zonificació, i per tant tant els usos permesos com les condicions com s'han d'executar els mateixos, és a dir, com s'han de dur a terme construccions, reformes, instal·lacions, i com s'hi han d'ubicar els diferents elements permesos en aquella zona en concret. I finalment la cartografia de la zonificació prevista.

Cartografia de la zonificació del nucli urbà d'Aardenburg, extreta del Bestemmingsplan del municipi de Sluis-Aardenburg, on es situen els nuclis de població històric, els nous desenvolupaments, les zones verdes i els diferents usos, entre d'altres.

Existeixen diferents fórmules d'introduir el paisatge en els instruments de planejament local: tractant-lo específicament, o introduint-lo en instruments de caràcter urbanístic

Algunes observacions

Welstandsnota i Welstandsbeleid Neerijnen

Descripció

El municipi de Neerijnen es troba a la línia del fin, envoltat d'un paisatge de plans d'inundació apropiats per l'activitat agrícola. És un país que determina el caràcter del paisatge. La ciutadania i el municipi valoren positivament el seu paisatge, fet que es demostra amb la cura de la zona que és.

En aquest context, pel municipi és fonamental fer evolucionar els locals desenvolupaments en la qualitat del paisatge present, contribuir alhora a l'enriquiment del patrimoni cultural.

El Welstandsnota, així com el Welstandsbeleid, tenen per objectiu esdevinir un marc que establi les principals característiques que determinen la qualitat estètica del país.

Contingut

Gràcies a la participació ciutadana, el Welstandsnota de Neerijnen ofereix molta informació sobre el paisatge del lloc. A més aquesta informació es presenta de forma clara i comunicativa, molt gràfica i molt fàcilment per tal de facilitar també la seva aplicació.

El Welstandsnota inclou una descripció de la història i l'evolució del paisatge del lloc, també per referència a l'entorn físic i dels característics construccions existents a cada zona. S'hi descriuen els centres històrics, els polígons industrials, els parcs, els paisos, els dies i les construccions aplicades. Un cop feta l'anàlisi, s'avalua la qualitat del paisatge i s'estableix tot un seguit de criteris, basats en l'estat del lloc.

El Welstandsnota es troba a la línia del fin, envoltat d'un paisatge de plans d'inundació apropiats per l'activitat agrícola. És un país que determina el caràcter del paisatge. La ciutadania i el municipi valoren positivament el seu paisatge, fet que es demostra amb la cura de la zona que és.

En aquest context, pel municipi és fonamental fer evolucionar els locals desenvolupaments en la qualitat del paisatge present, contribuir alhora a l'enriquiment del patrimoni cultural.

El Welstandsnota, així com el Welstandsbeleid, tenen per objectiu esdevinir un marc que establi les principals característiques que determinen la qualitat estètica del país.

Gràcies a la participació ciutadana, el Welstandsnota de Neerijnen ofereix molta informació sobre el paisatge del lloc. A més aquesta informació es presenta de forma clara i comunicativa, molt gràfica i molt fàcilment per tal de facilitar també la seva aplicació.

El Welstandsnota inclou una descripció de la història i l'evolució del paisatge del lloc, també per referència a l'entorn físic i dels característics construccions existents a cada zona. S'hi descriuen els centres històrics, els polígons industrials, els parcs, els paisos, els dies i les construccions aplicades. Un cop feta l'anàlisi, s'avalua la qualitat del paisatge i s'estableix tot un seguit de criteris, basats en l'estat del lloc.

Des de llavors es va dur a terme un intens procés de participació amb els grups d'interès i la ciutadania en general. La ciutadania també va poder participar a través del grup assessor. En aquest sentit es tracta d'un pla generalment acceptat i que inclou molt de consens local.

Des de llavors es va dur a terme un intens procés de participació amb els grups d'interès i la ciutadania en general. La ciutadania també va poder participar a través del grup assessor. En aquest sentit es tracta d'un pla generalment acceptat i que inclou molt de consens local.

Des de llavors es va dur a terme un intens procés de participació amb els grups d'interès i la ciutadania en general. La ciutadania també va poder participar a través del grup assessor. En aquest sentit es tracta d'un pla generalment acceptat i que inclou molt de consens local.

Any: 2004 - 2012

Escala: Municipal

Agents implicats

Impulsors (privats): Ajuntament de Neerijnen

Finançament: Públic

Punts clau

- Disposa criteris concrets, que fan referència a elements de construcció (com textures, colors, volum, etc.) per tal de mantenir i/o millorar la qualitat de la imatge del paisatge construït, per tant també de l'entorn on es troba.
- Inclou també criteris més específics sobre la relació entre els elements (per exemple entre les construccions i els dies).
- Estudi de la situació de partida respecte la qualitat de la imatge del paisatge és molt concret i detallat, i es realitza per totes les zones del municipi.
- Inclou cartografia i imatges il·lustratives, per tal de facilitar la ubicació dels elements així com la concreció dels criteris de qualitat.
- Els criteris que estableix són vinculats desvent l'entornament de l'objectiu de construcció.
- S'hi comptava amb un important procés participatiu.

Més informació

El Govern de Neerijnen

Instrument de planificació del paisatge 51

Charte Paysagère Carta de Paisatge França

Descripció

Segons es defineix a la Llei sobre la protecció i posada en valor dels paisatges, de 1993 (Loi Paysagère), les Cartes de paisatge (Chartes Paysagères) són instruments de concertació d'estratègies entre els agents públics i privats, aplicables a l'entorn local, supramunicipal o regional, per l'assoliment de l'objectiu de protecció, gestió i conservació del paisatge, amb l'objectiu de mantenir-ne els valors.

La Carta de paisatge és una eina de mediació en el relleu territorial, i de suport al desenvolupament, el reconeixement i la decisió en l'entorn local, que no té caràcter jurídic, és a dir és de voluntat realitzada i el seu compliment només depèn del compromís adquirit. De fet les cartes són promogudes per grups d'entitats que el més formalitzen la seva implicació amb la signatura d'un document que resumeix tots els objectius i accions definides a la carta i es comprometen a aplicar-les. Aquest també és el motiu pel qual l'abast de les cartes depèn dels seus promotors i de la intenció que es decideix fer. Els destinataris de la carta són tant els ciutadans de forma particular, els agents del territori (sector privat), com l'administració local (municipal) i supramunicipal amb capacitat per prendre decisions sobre el territori, a més a més de l'interès a nivell general que succeeix.

La Carta pretén definir els objectius de qualitat paisatgística d'un territori i traduir-los en un pla d'acions concretes, amb l'acord de tots els agents de la carta. L'objectiu de paisatge que s'elabora a les cartes permet d'entendre l'evolució, les dinàmiques i les transformacions del paisatge de manera prospectiva, amb una visió transversal de les diferents polítiques que actuen sobre el territori. Permeten definir el marc d'aquestes evolucions sota l'angle d'un projecte territorial unitari.

Contingut

Les fases bàsiques d'elaboració d'una carta de paisatge són quatre:

- Conèixer i diagnosticar.** Fase que permet conèixer i entendre el territori on es desenvoluparà l'acció. Aquesta fase ha d'incloure l'objectiu de protecció i posada en valor dels paisatges (Loi Paysagère, 1993).
- Elaborar el programa d'acions.** Fase que consisteix en seleccionar les accions a desenvolupar, identificar els agents involucrats i inventariar els mitjans de què es disposa per poder-hi dur a terme, és per tant la fase de concreció del projecte paisatgístic. La coherència i sinergia amb altres projectes sectorials i la comunicació al territori de les accions previstes, són dos aspectes fonamentals per tal de que la fase tingui èxit i sigui possible dur-la a terme.
- Desplegar i desplegar el projecte.** Fase d'implementació on l'objectiu principal és la incorporació dels principis de la carta als documents de planificació territorial i urbanística, la seva aplicació pràctica i la sensibilització ciutadana. Amb el temps la carta pot ser reavaluada i reorientada segons el funcionament del desplegament de la mateixa.

Figura 11

Amb la signatura de la Carta de paisatge dels Centres de França, Font: Charte Paysagère de l'Environnement, del de l'ADOC Conseil, del de l'ADOC Conseil.

28 La planificació del paisatge en l'entorn local a Europa

Gran diversitat pel que fa a la obligatorietat o no dels instruments dissenyats

Algunes observacions

Thematische Projecten - meelifen op kansen - financiering regelen voor periode 2013-2020	Benodigd budget, éénmalig in €	Benodigd budget in €, jaarlijks	De Bilt	Zeist	Utrechtse Heuvelrug	Bunnik	Houten	Wijk bij Duurstede
Landschap								
L1 Aanleggen wegbeplantingen	Planvorming en uitvoering					30.000	30.000	40.000
L2 Versterken kleine landschapselementen	Diverse projecten Heggenproject 60.000 (reeds begroot)		12.000	3.500	3.500	22.000	21.000	22.000
L3 Ontwikkelen hoogstamboomgaarden bij kernen	2 stuks Hoogstamboomgaardbrigade: 2010-2011 20.000	20.000						10.000
L4 Uitdragen beeldkwaliteit bebouwingslinten en erven	Website / boek:/advies 30.000 info, workshops: 10.000		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
L5 Meetnet Kleine Landschapselementen (MKLE)	Begroot door LEU							
Natuur								
N1 Realiseren EHS, inclusief ecopassages	Begroot door provincie							
N2 Realiseren evz's	Deels door provincie begroot							
N3 Plannen van HDSR voor de Langbroekerwetering	Projectmatig begroot HDSR							
N4 Leefgebiedenbenadering	Begroten per 'spoor'							
N5 Integrale natuur- en bosbeheervisie voor heel de Utrechtse Heuvelrug	75.000		25.000	25.000	25.000			

La major part dels instruments de planificació del paisatge analitzats contenen una fase de diagnosi i una altra més propositiva, que sol incloure objectius de qualitat paisatgística i accions concretes a desplegar

Algunes observacions

Conclusies per deelgebied

Op grond van de ontstaansgeschiedenis en de occupatie is het plangebied in te delen in een aantal deelgebieden.

- 1. Bilts veenweidegebied
- 2. Biltse groene kamers
- 3. Gelderse Vallei
- 4. Bosrijke heuvelrug
- 5. Zuidflank heuvelrug
- 6. Couilissenlandschap Langbroek
- 7. Kromme Rijngebied
- 8. Kom Schalkwijk
- 9. Uiterwaarden Nederrijn en Lek
- 10. Stadslandschap Utrecht

Ieder van deze deelgebieden kent haar eigen ruimtelijke kwaliteiten, problematiek en opgaven. Deze vormen het vertrekpunt voor de nadere visievorming ten aanzien van de integrale landschapsontwikkeling in de diverse deelgebieden. Daarbij zal het accent per deelgebied verschillend zijn.

Un découpage en quatre sous-unités

Indeling in deelgebieden
Op basis van ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke verschijning is het gebied onder te verdelen in 5 deelgebieden.

(1) Rappel : le territoire d'étude est une entité géographique qui recoupe deux unités paysagères inscrites dans la charte du Parc :
UP 8 : vallée de la Thève amont
UP 17 : butte de Montmélan.

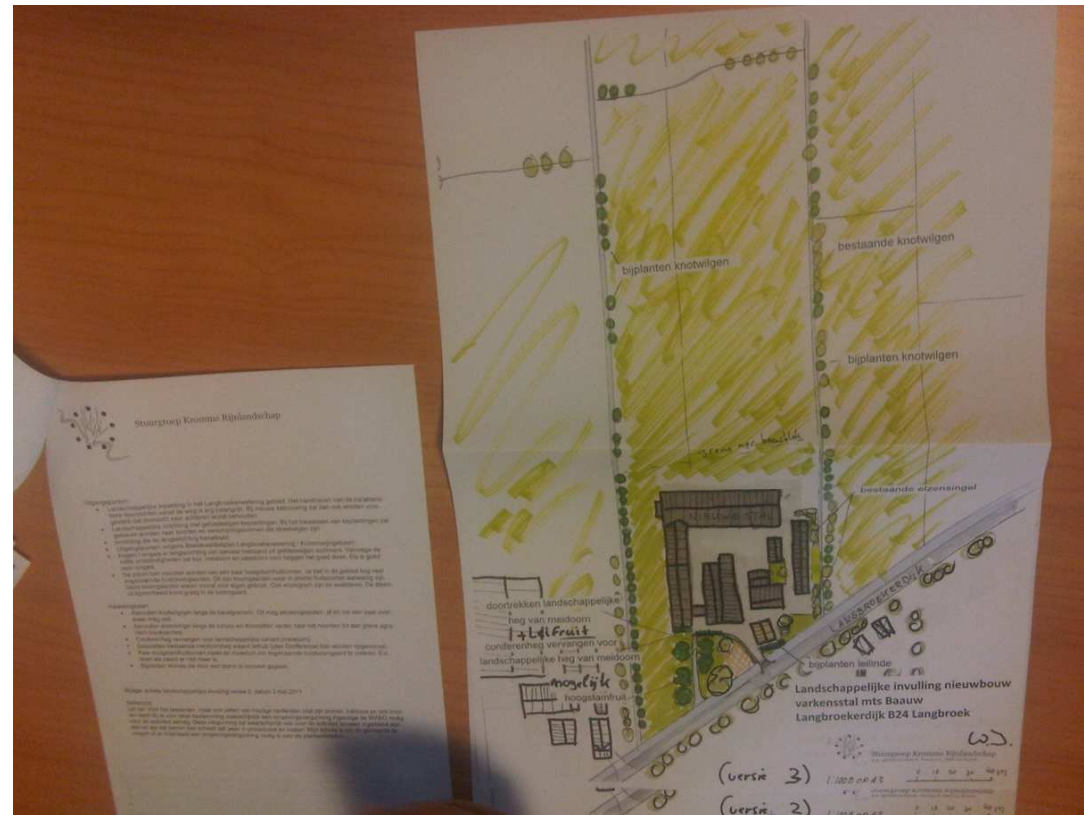
Carte établie par l'agence Follé-Gautier en 2006. Répliquée des coupes d+h 2006.

PLAN DE PAYSAGE DE LA VALLÉE DE LA THÈVE AMONT - PHASE 1 / 2006
PAGE 36

D+H Architecture Environnement - Groupement Atelier 10

Les unitats de paisatge, que a vegades en aquests països prenen d'altres denominacions, es mostren com especialment idònies a l'hora d'inserir el paisatge tant en el planejament urbanístic com en les estratègies locals

Algunes observacions

Importància de disposar d'una figura responsable de l'elaboració, l'aplicació i el seguiment dels plans i normatives en una àrea determinada (i, quan s'escau, coordinar-se amb altres instruments de paisatge i de planificació urbanística)

Algunes observacions

[1] L'ORIENTACIÓ

Revisar el pla de planta com a orientació per al projecte. Per optimitzar la captació de l'energia solar i reduir el cost de les factures energètiques.

Comentari 1

- Evitar l'orientació general del sol en projectes de tipus residencial.
- En projectes de tipus residencial, evitar la orientació de les façanes al nord i al sud, i privilegiar la orientació cap al sud i al nord.

[2] L'IMPLANTACIÓ SOBRE LA PARCEL·LA

Revisar l'eficàcia d'implantació sobre el terreny i la parcel·la. Per optimitzar l'ús del terreny i la parcel·la.

Comentari 1

- Evitar l'implantació de tipus residencial sobre terrenys amb pendent superior al 10%.
- Evitar l'implantació de tipus residencial sobre terrenys amb pendent superior al 10%.

[3] EL BÀTI EXISTENT

Revisar l'impacte del projecte en l'edifici existent i en l'entorn.

Comentari 1

- Evitar l'impacte del projecte en l'edifici existent i en l'entorn.
- Evitar l'impacte del projecte en l'edifici existent i en l'entorn.

[4] LA PENTE DEL TERRAN

Revisar l'impacte del projecte en la pendent del terreny i en l'entorn.

Comentari 1

- Evitar l'impacte del projecte en la pendent del terreny i en l'entorn.
- Evitar l'impacte del projecte en la pendent del terreny i en l'entorn.

[5] L'ARQUITECTURA

Revisar l'impacte del projecte en l'arquitectura existent i en l'entorn.

Comentari 1

- Evitar l'impacte del projecte en l'arquitectura existent i en l'entorn.
- Evitar l'impacte del projecte en l'arquitectura existent i en l'entorn.

[6] RELACIÓ A LA RUE

Revisar l'impacte del projecte en la relació amb la via pública i en l'entorn.

Comentari 1

- Evitar l'impacte del projecte en la relació amb la via pública i en l'entorn.
- Evitar l'impacte del projecte en la relació amb la via pública i en l'entorn.

[7] HAIES I JARDINS

Revisar l'impacte del projecte en les haies i jardins existents i en l'entorn.

Comentari 1

- Evitar l'impacte del projecte en les haies i jardins existents i en l'entorn.
- Evitar l'impacte del projecte en les haies i jardins existents i en l'entorn.

La informació gràfica de caràcter tècnic no és incompatible en la majoria dels casos amb una informació gràfica de caràcter més divulgatiu i comprensible (diagrames, infogrames, dibuixos...)

Algunes observacions

1% Paysage et Développement 1% Paisatge i Desenvolupament França

Descripció

L'1% Paisatge i Desenvolupament (1% Paysage et Développement) és un instrument financer que té l'objectiu de posar en valor el paisatge i desenvolupar el teixit econòmic dels territoris propers o travessats per noves infraestructures viàries. L'instrument permet realitzar projectes de millora i valorització del paisatge, així com accions pedagògiques, en territoris afectats per la construcció d'una gran infraestructura viària i, d'aquesta manera, millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

El funcionament és molt simple. El promotor de la infraestructura viària, que pot ser l'Estat central o bé l'empresa concessionària de la infraestructura, posa a disposició dels actors locals que ho sol·licitin un 1% del cost de construcció de la via per a cofinanciar accions de millora i valorització del paisatge. Per poder accedir a aquest finançament és necessari que els actors locals, que poden ser públics (ajuntaments, mancomunitats) o privats (empreses, associacions), s'encarreguin de la coordinació i gestió del projecte de millora paisatgística així com de, com a mínim, el 50% del finançament.

L'1% Paisatge i Desenvolupament va néixer el 1999 coincidint amb diverses actuacions de millora realitzades a les autopistes A75 i A20. Amb els anys les condicions i funcionament han anat variant i s'ha anat estentent i aplicant al conjunt de la xarxa nacional de carreteres. En un primer moment l'instrument va estar regulat per la Circular núm 05-19 de 12 de desembre de 1999 relativa a la política de l'1% Paisatge i Desenvolupament sobre les autopistes i els grans itineraris interregionals que va ser substituïda per la Circular de 31 de març de 2005 relativa a la política de l'1% Paisatge i Desenvolupament sobre la xarxa nacional de carreteres, vigent actualment.

Contingut

Per a sol·licitar l'1% Paisatge i Desenvolupament, els agents locals interessats han de preparar un dossier juntament amb la Direcció Regional de Medi Ambient, Ordenació i Habitatge (DREAL) del govern francès que haurà de ser aprovat per un comitè nacional. El dossier ha d'incloure un diagnòstic paisatgístic, una proposta d'objectius, i un programa d'accions provisional:

- El **diagnòstic paisatgístic** ha d'integrar les mesures d'integració paisatgística previstes en la construcció de la infraestructura, explicar les potencialitats paisatgístiques dels diversos territoris que aquesta creua, i les perspectives de desenvolupament associades al nou projecte de valorització del paisatge.

Aspectes clau

- Significa una aportació financera rellevant per a un territori.
- Facilita la interacció i la col·laboració entre municipis.
- Valoritza i dinamitza el territori a diferents nivells, tant econòmic, com turístic, com paisatgístic.
- Facilita l'acceptació d'una gran infraestructura per part dels ens locals i la població.

Escalari: Regional amb incidència local

Marc de referència

- Llei del paisatge (Loi paysage) de 1993
- Circular núm 96-19 de 12 de desembre de 1995
- Circular de 31 de març de 2005 relativa

Síntesi

L'1% Paisatge i Desenvolupament (1% Paysage et Développement) és un instrument financer que té l'objectiu de posar en valor el paisatge i desenvolupar el teixit econòmic dels territoris propers o travessats per noves infraestructures viàries. L'instrument permet realitzar projectes de millora i valorització del paisatge, així com accions pedagògiques, en territoris afectats per la construcció d'una gran infraestructura viària i, d'aquesta manera, millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Exemples

- *Rinera de descoberta de l'A75 entre Clermont-Ferrand i Besiers.*
- *Renovació de les muralles de la Cavalerie al llarg de l'A75*
- *Ex ABS Langon-Pau*

Més informació

⇒ Nota de valorització dels territoris. Sétra, novembre 2008

Cal prendre nota d'instruments de finançament públics que no depenen dels pressupostos públics ordinaris, sinó d'una recaptació impositiva específica i que permeten la realització de projectes de paisatge concrets en l'àmbit local

Algunes observacions

Aire de mise en valeur de l'architecture et du patrimoine de Beaupréau

Descripció

Beaupréau és un municipi del departament del Maine i Loire, i de la regió del Pays de la Loire, al nord oest de França. El municipi té uns 2.100 habitants. Es tracta d'un municipi carregat d'història, caracteritzat per dos nuclis urbans, d'una banda el nucli antic anomenat Vieux Beaupréau i d'altra banda la vila de Saint-Martin-de-Beaupréau. La ciutat s'articula al voltant del castell, seu del duc de l'antiga província d'Anjou.

El despoblament i la degradació de Vieux Beaupréau van motivar el municipi a dur a terme diferents programes i implementar diferents instruments com ara un ZPPAUI. Però, tot i alguns beneficis aquest procés no va garantir el control de la qualitat arquitectònica ni la revaloració del casc antic i alguns edificis històrics van desaparèixer durant el segle XX.

El municipi, conscient de la riquesa del seu patrimoni històric, l'abril del 2012 va decidir actualitzar la ZPPAUI i la seva normativa amb la realització d'una AVAP. Aquesta permetia, a més, l'adaptació a les pràctiques urbanes del moment.

En paral·lel es va revisar el seu pla local d'urbanisme (PLU) amb l'objectiu de redefinir els equilibris que condueixen a la gestió de les dinàmiques i de les transformacions futures.

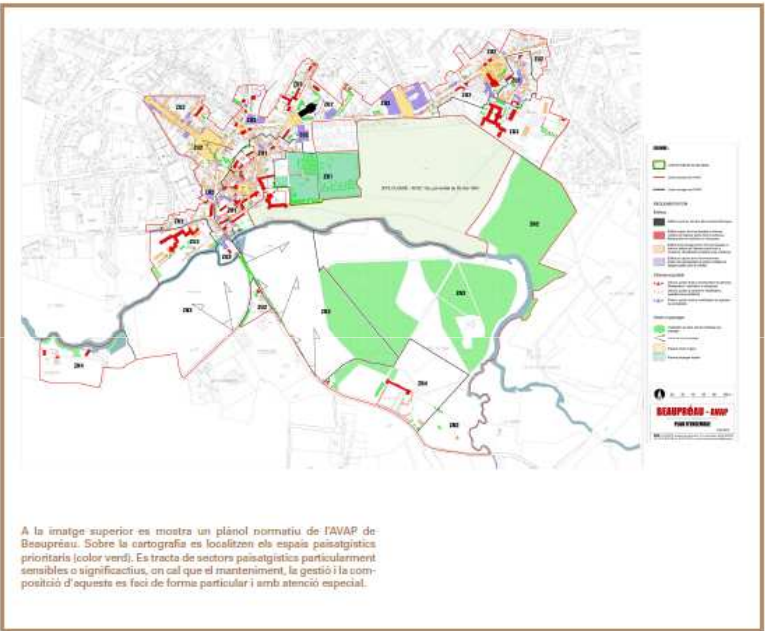
Contingut

Els objectius d'aquesta AVAP són la dinamització i la requalificació del centre històric. L'AVAP ha de permetre al municipi protegir el seu patrimoni arquitectònic, incitar els propietaris a valoritzar i preservar els seus béns, ha de definir els espais a revalorar i ha d'assegurar una renovació urbana coherent a llarg termini. Es preveu que tingui un impacte directe sobre la qualitat urbana i arquitectònica de la ciutat i per tant de la qualitat de vida dels habitants de Beaupréau.

L'AVAP s'estructura segons tres fases. Una primera fase d'elaboració de l'informe dels objectius de presentació de l'AVAP amb el seu diagnòstic patrimonial i ambiental.

Una segona fase per l'elaboració de la normativa, on a més dels aspectes arquitectònics es regulen les noves implantacions en les visuals definides dels principals edificis de valor patrimonial i que s'han de preservar, la gestió de les plantacions, el tractament que s'ha de donar als parcs i jardins, i als arbres singulars, i les modalitats d'ordenament dels sectors paisatgístics majors, definits com espais paisatgístics particularment sensibles o significatius.

I una tercera fase per la cartografia. Document també normatiu en el qual queden ben definits el perímetre de l'AVAP, i les diferents zones sotmeses a prescripcions particulars de la normativa.

A la imatge superior es mostra un pla normatiu de l'AVAP de Beaupréau. Sobre la cartografia es localitzen els espais paisatgístics prioritaris (color verd). Es tracta de sectors paisatgístics particularment sensibles o significatius, on cal que el manteniment, la gestió i la composició d'aquests es faci de forma particular i amb atenció especial.

La consideració del patrimoni històric present en el paisatge com a element a tenir en compte en el planejament, estigui o no catalogat

Algunes observacions

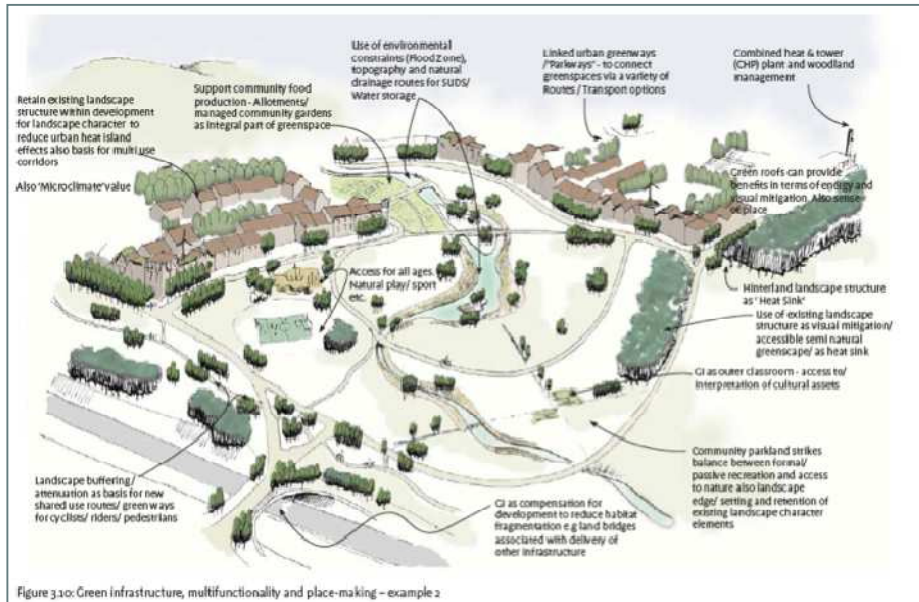

Figure 3.10: Green infrastructure, multifunctionality and place-making - example 2

Green Infrastructure

El sòl no urbanitzable continua sent la gran assignatura pendent. El paisatge s'hi transforma a partir d'una acumulació dispersa d'artefactes de tota mena que aïlladament no signifiquen una transformació significativa, però que en conjunt posen en risc el veritable caràcter del paisatge.

PAEN

Perímetre de protecció i de valorització dels espais agrícoles periurbans

França

Descripció

El Perímetre de protecció i de valorització dels espais agrícoles periurbans (Perímetre de protecció et de mise en valeur des espaces agricoles naturels et périurbains, PAEN) s'estructura a la Llei de 23 de febrer de 2005 (DIT 172005-1)7 del 23 de febrer 2005 relativa al desenvolupament dels territoris rurals, que possibilita fer una política en favor de la protecció i millora dels espais agrícoles i naturals periurbans. En aquest marc s'inclou també el programa d'actuacions derivat del PAEN. Aquest instrument està gestionat pel departament al qual pertany l'espai d'actuació, amb la col·laboració de la comunitat de l'agricultura corresponent i amb l'acord del o dels municipis implicats.

En general, els PAEN s'elaboren en espais agrícoles i naturals situats a la proximitat d'aglomeracions urbanes, i que, per tant, estan sota la pressió urbanística. S'hi inclouen els espais qualificats ja com a urbanitzables i les zones dels permisos de gestió diferencial (ZAD).

Contingut

Per a realitzar un PAEN, se segueixen tres etapes:

- **Es delimita l'àmbit d'actuació**, que cal que sigui compatible amb la resta d'instruments de planificació existents (principalment SCOT i PLU). Un cop s'ha seleccionat l'àmbit d'actuació, s'analiza l'estat actual i s'observen els motius per la seva traïa a més dels beneficis que s'aportaria el fet de mantenir i potenciar l'agricultura, la silvicultura i el medi ambient de l'àrea. El projecte de creació del perímetre i els arguments utilitzats, se sotmeten a informació pública prèviament a la delimitació precisa dels límits.
- **S'adquireixen els terrenys** que no són de titularitat pública. El departament o un altre organisme definit per aquest, tenen la capacitat d'adquirir els terrenys que formaran part del PAEN, ja sigui amb la compra o les expropiacions dels terrenys de titularitat privada.
- **El programa d'actuacions**, acaba concretant les disposicions i les directrius per la gestió de l'espai en favor de l'implantació agrícola, la gestió forestal i la preservació i valorització dels espais naturals i dels paisatges. Aquest programa s'elabora en concertació amb els municipis, la comunitat d'agricultors, el Parc Natural Regional, el mti ha, i l'Oficina Nacional Forestal (Office National des Forêts). Es tracta de definir conjuntament el tipus d'organització i de gestió més adequada a les condicions i les característiques del paisatge en qüestió. Es defineixen les diferents accions de gestió per a permetre i afavorir l'implantació agrícola, la gestió forestal i la preservació i valorització del paisatge i els espais naturals, habent, en alguns casos, espais per al gust ciutadà.

El programa d'actuacions, la part més important del PAEN, sol tenir la següent estructura:

- S'estableixen uns objectius generals o estratègics.
- Per cadascun dels objectius estratègics s'estableix la situació inicial, es plantegen els mitjans per a l'ablicar, s'elabora una llista de propostes fetes per els agents locals, i es trien o estableixen aquells reptes principals per assolir-los.
- Per cada repte es plantegen les actuacions a realitzar. Aquestes actuacions són com: recomanacions o criteris, per tant el document no s'arriba a concretar ni com, ni qui, ni on exactament. No obstant, als annexes del document hi sol haver una llista amb els agents classificats per temes.

Aplicació

Aquest instrument s'aplica a l'escala municipal o supramunicipal. Els PAEN han de ser compatibles amb els esquemes de coherència territorial (Schéma de Coherència Territoriale, SCOT). També cal tenir present que un PAEN aprovat ha de ser obligatòriament inclosa als Plans locals d'urbanisme (PLU) dels municipis afectats.

Aspectes clau

- Els PAEN permeten una protecció i manteniment d'una paisatge agrícola i natural de gran valor, sobretot per la seva ubicació, a prop de grans espais urbans.
- Els PAEN no modifiquen gràcies al sistema dels agents implicats, amb una gran participació de la població a través de consells d'actuacions en les diverses etapes.
- Els plans locals d'urbanisme han d'incloure els PAEN aprovats i el que es garanteix la seva aplicació.
- Pot crear espais verds per al gust dels ciutadans i millorar així la seva qualitat de vida.

Escala: Municipal i supramunicipal

Marc de referència

- Codi de l'Urbanisme
- Llei relativa al Desenvolupament dels Territoris Rurals (2005)
- Codi de l'Entornament

Síntesi

El PAEN és un instrument que, amb la participació de l'administració regional i local i els agents del territori, delimita un espai periurbà majoritàriament agrícola i es proposa unes actuacions per garantir el seu manteniment i posar en valor el paisatge, evitant la seva banalització.

Exemples

- PAEN Coochies (300 ha)
- PAEN Loire (1000 ha)
- PAEN Douvres-de-France (200 ha)

Més informació

↗ Experimentation PAEN

Els instruments estudiats

3 blocs:

- Instruments de planificació del paisatge
- El paisatge en el planejament urbanístic
- Instruments financers

Criteris de selecció dels instruments:

- Singularitat
- Existència d'exemples concrets
- Disposar d'un catàleg d'instruments diversos

Instruments de planificació del paisatge

França

Carta del paisatge (Charte paysagère)

Pla de Paisatge (Plan du paysage)

Perímetre de protecció dels espais agrícoles periurbans (PAEN)

Trama Verda i Blava (TVB)

Països Baixos

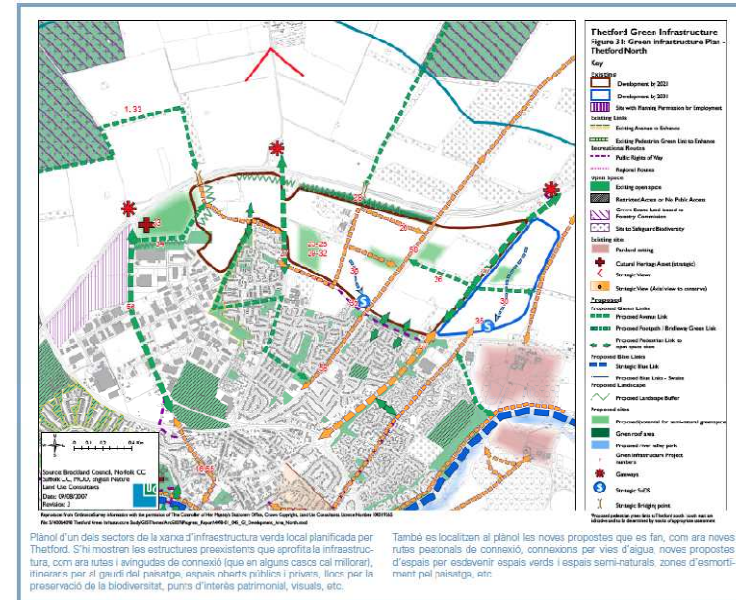
Pla de desenvolupament del paisatge (LOP, Landschapsonwikkelingsplan)

Pla de qualitat estètica del paisatge (Beeldkwaliteitplan, BKP)

Reglament de qualitat estètica

(Welstandsnota)

Paisatge nacional (Nationale landschappen)

Instruments de planificació del paisatge

Alemanya

Pla de paisatge (Landschaftsplan)

Regne Unit

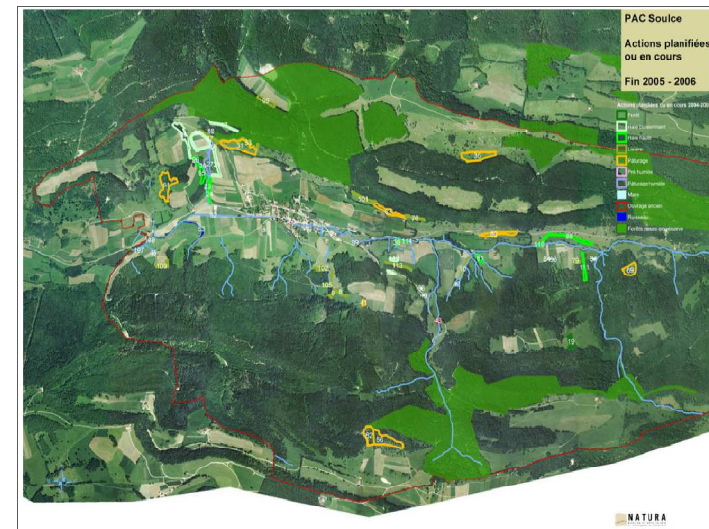
Infraestructura Verda (Green Infrastructure, GI)

Suïssa

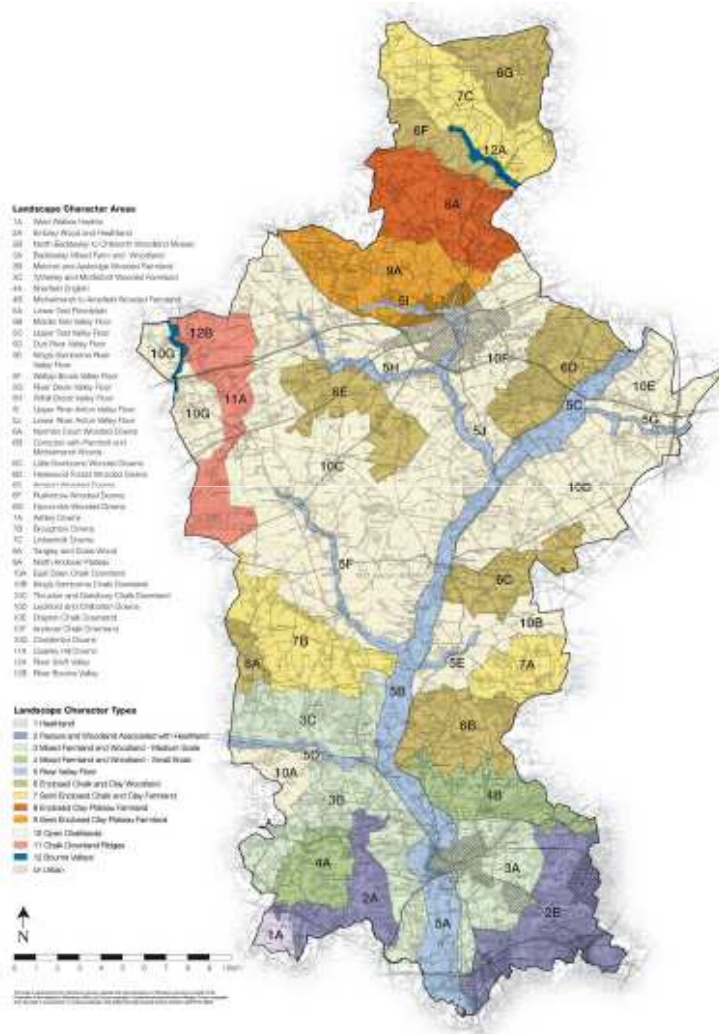
Concepció d'evolució del paisatge (Conception d'évolution du paysage, CEP)

Bèlgica (Valònia)

Programa de paisatge (Programme paysage)

El paisatge en el planejament urbanístic

França

Pla Local d'Urbanisme, PADD i OAP
(Plan Local d'Urbanisme, PADD et
OAP)

Àrees de Valorització de
l'Arquitectura i del Patrimoni (AVAP)

Països Baixos

Pla de zonificació en relació amb la
LOK (Bestemmingsplan en LOK)

Regne Unit

Planejament Local amb LCA (Local
Planning with LCA)

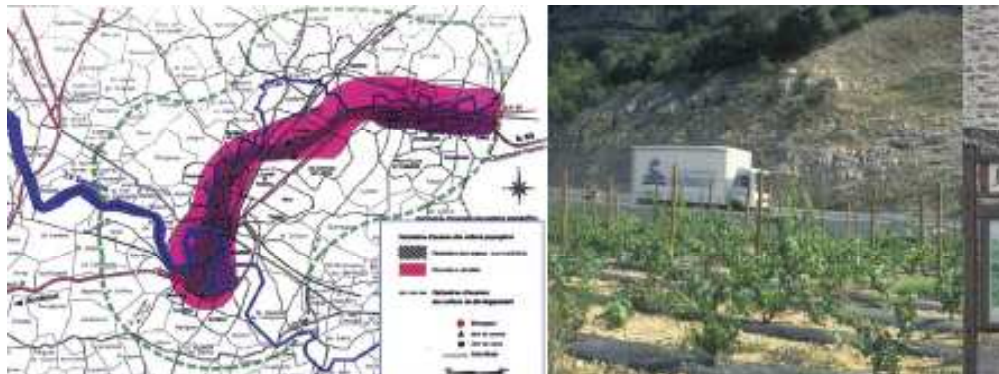
Instrumentos financieros

França

1% Paisatge i Desenvolupament (1% Paysage et Développement)

Suïssa

Fons suís pel paisatge (Fond Suisse pour le Paysage)

Exemple de presentació d'un instrument

Instrument

Descripció

Contingut

Aplicació

Beeldkwaliteitsplan, BKP

Pla de qualitat estètica del paisatge

Paisos Baixos

Descripció

Els plans de qualitat estètica (Beeldkwaliteitsplan, BKP) són plans elaborats a iniciativa de l'administració pública, d'agents privats o d'entorns socials que contenen un conjunt de recomanacions i directrius per protegir, crear i/o millorar la qualitat estètica del paisatge d'una àrea determinada, tant regional com local. Temps enrere, els plans de qualitat s'elaboraven principalment per a nous desenvolupaments urbans, però cada vegada es veu habitual realitzar-los també per a àmbits rurals. El menús són les transformacions ràpides i imprimeixes del paisatge que afecten també la identitat d'aquestes zones.

Els BKP entenen la qualitat del paisatge o la qualitat de la imatge del paisatge com la combinació de dos factors: per una banda, l'aparència que té un element concret, i per l'altra, com s'integra aquest element en el seu entorn. Concretament, els BKP a la qualitat de la imatge del paisatge es relaciona amb:

- la distribució espacial del paisatge, les unitats de paisatge i les atraccions urbans; la disposició dels edificis al llarg dels ramals, els carrers d'apujada, les vores i fileres arbrades, etc.
- la visibilitat dels elements en el paisatge, com ara els camins, jardins, solars, o els perfils de vegetació des de les carreteres.
- el sistema de camps de conreu i el tipus de cultius.
- els materials i el color dels edificis o del conjunt del paisatge urbà.
- els canvis estacionals i la variabilitat entre dies i nit
- la porosiïtat de la història i de la identitat del lloc.

Les motivacions per elaborar un BKP són diverses, en destaquem:

- que hi hagi un procés de pèrdua de la qualitat del paisatge, amb la conseqüent pèrdua de la identitat del lloc i el seu reconeixement del cart de la cobrada.
- que s'origini planificant canvis espacials importants, com ara nous desenvolupaments, que potencialment puguin alterar la qualitat i la imatge del paisatge propi del lloc.
- que s'hagi establert una nova política local que impliqui el manteniment de la qualitat estètica del paisatge d'aquell àmbit.

Els BKP tenen una naturalesa diversa. Tant poden desenvolupar una funció de sensibilització, donant a conèixer les qualitats del paisatge, com esdevenen un element fonamental del planejament de la zona, contribuint al desenvolupament d'una nova ordenació del territori, del paisatge i dels elements concrets. En aquest darrer cas, el pla de qualitat ha de ser vinculat pels plans de zonificació (Bestemmingsplan) (pàg. XXI) i el reglament de qualitat (Veststandsnota) (pàg. 50). D'altra banda, el BKP també pot ser una guia per a la qualitat estètica i visual d'un lloc, fins al punt que pot esdevenir el marc de decisió pel disseny de noves construccions. En aquests cas adopta la forma de recomanacions i directrius relatives als aspectes que cal decidir a l'interior d'un procés de disseny arquitectural, format, color, textures, ubicació, etc.).

Així, els BKP, en funció de la seva naturalesa, poden ser més estratègics o projectuals. En general, els BKP estratègics tenen un caràcter més genèric i estableixen un ampli marc per l'avaluació de nous desenvolupaments i transformacions en el paisatge. En canvi, un BKP

més projectual determina els paràmetres de qualitat estètica que cal tenir en compte i aplicar en una determinada proposta, ja existent o de nou desenvolupament. També s'usen pels estudis previs que hauran de determinar si un nou desenvolupament pot o no continuar endavant. Per exemple s'usen per elaborar BKP per noves instal·lacions de parcs solars, creixement de zones o l'establiment de polígons industrials.

La valoració de la qualitat és un tret subjectiu per definició. No obstant això hi ha certes qualitats que són bàsiques i que permeten certa coherència entre els usos que se'n poden fer. Detectar aquestes qualitats, és detectar el denominador comú que permet treballar per la qualitat del paisatge dels llocs. En aquest sentit, la comunicació i la participació ciutadana és fonamental en el desenvolupament dels BKP atenció que facilita l'obtenció d'informació de primera mà sobre com el lloc ha de ser al respecte del lloc i les seves característiques. D'altra banda, també en facilita la seva implementació i seguiment per part dels propietaris, agents del territori i la ciutadania en general.

Contingut

No existeix un procediment estandaritzat per analitzar la qualitat del paisatge i elaborar els BKP. Es considera que cada àmbit s'ha d'analitzar i tractar tenint en compte les seves característiques i segons les estratègies que es plantejgin. No obstant, i de forma general, es pot considerar que l'elaboració d'un BKP practica per quatre fases instrumentals:

- Establir els principis que haurà de tenir i seguir el pla.
- Elmarcar la política que s'estigui seguint en relació amb el paisatge i a la seva qualitat.
- Elaborar una anàlisi de la qualitat del paisatge de l'àmbit del pla, basant els patrons recorrents pel que fa a la construcció d'edificacions i l'estructura que formen amb l'entorn, fet que atorga identitat al conjunt. L'estudi de visuals és important en aquesta part.
- Redactar el pla de qualitat, amb una visió clara de la qualitat desitjada per l'àmbit on s'aplicarà. En aquesta part es on s'han d'establir les mesures pel manteniment i millora de la qualitat de la imatge del paisatge, en funció de la visió i els objectius desitjats. Aquestes mesures han de presentar alternatives per adaptar-se a cadascuna de les possibles situacions que es puguin trobar i que s'hagin analitzat prèviament.

Pel que fa a la fase d'anàlisi de la qualitat del paisatge, en general els BKP inclouen:

- una identificació d'unitats o estructures de paisatge amb coherència i significat entre elles dins l'àmbit.

- l'anàlisi de la qualitat estètica per cadascuna d'aquestes unitats, determinant també els punts forts i els punts febles actuals i futurs respecte la qualitat del paisatge.
- la identificació de les relacions espacials característiques i la coherència entre cada element i estructura.
- la identificació de les relacions de valor entre les característiques importants per a la qualitat de la imatge del lloc i la seva evolució al llarg del temps.

El treball de camp i els processos de participació ciutadana són molt importants per a obtenir la informació necessària per l'elaboració del BKP a més d'assegurar una bona aplicació posterior (sempre i quan s'hagi aconseguit implicar un bon nombre d'agents en la seva concepció). En general, els BKP acostumen a ser documents equiparables a catàlegs de mesures projectuals, que inclouen imatges il·lustratives i/o cartografia tant de l'anàlisi de la qualitat del paisatge, com de les directrius que s'hi estableixen.

Aplicació

En general, els BKP són plans voluntaris i la seva elaboració no està contemplada a la legislació, per aquest motiu els resultats de l'execució dels plans de qualitat són molt diferents entre ells. No obstant això, en algunes regions, com ara Neos-Holland i Utrecht, la planificació regional determina la obligatorietat que els municipis realitzin un BKP. En algunes localitats, en canvi, són els mateixos plans de zonificació (pàg. xx) els que estableixen la necessitat de realitzar un BKP pels usos de nous desenvolupaments i desenvolupaments urbans. Tant en un cas com en l'altre, el pla de qualitat està formalment vinculat al planejament local.

Als territoris on s'ha elaborat un pla de desenvolupament del paisatge (LOP) (pàg. xxi), la realització o actualització del pla de qualitat estètica suposa un màxim esforç reduït. Mentre el LOP defineix el paisatge desitjat i aprunta les mesures i accions per aconseguir-lo, el BKP proporciona més informació sobre com cal concretar-les, sobretot pel que fa a la integració de les edificacions i nous desenvolupaments al l'entorn, amb l'objectiu de garantir o millorar la qualitat estètica del paisatge. En aquests casos, la realització del BKP acostuma a ser arromoguda i/o gestionada pel coordinador de paisatge (pàg. xxi).

Els BKP també poden complementar el Reglament de qualitat. Així, mentre que aquest es foca principalment en els edificis i elements concrets, els BKP examinen la coherència espacial dels edificis o construccions amb el seu l'entorn a més de la seva percepció visual. És per aquest motiu que en general els BKP aqüen un paper important en els nous desenvolupaments urbans, sobretot en l'àmbit rural.

Aspectes clau

- En general, són plans voluntaris, però un cop fets tenen incidència sobre l'atornament de les llicències de construcció, i la definició dels nous desenvolupaments d'aquestes zones.
- S'elaboren principalment en àmbits rurals, sobretot de cara a atraure nous desenvolupaments d'aquestes zones.
- El seu principal objectiu és el manteniment i/o millora de la qualitat estètica del paisatge, sobretot pel que fa a la rotació i canvi d'elements concrets amb els elements naturals del paisatge.
- Complementen el reglament de qualitat (Welstandsnota) (pàg. xx) i concreten les mesures establertes en els plans de desenvolupament del paisatge (Landschapsoverzichtplan, LOP) (pàg. xxi).
- Concreten mesures que s'han de tenir en compte de forma molt detallada i gràfica.
- S'integren i/o complementen els plans de zonificació local (Bestemmingsplan) (pàg. xx).

Exemples

- Beeldkwaliteitsplan Kromme Rijngebied
- Beeldkwaliteitsplan Sluis-Aardburg
- Beeldkwaliteitsplan gemeente Haaren

Més informació

E-3 Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Escala: Municipal, supramunicipal i regional

Marc de referència

- Llei d'ordenació del territori (Wet op de Ruimtelijke Ordening, WRO)
- Welstandsnota

Síntesi

Un pla de qualitat estètica són plans elaborats a iniciativa de l'administració pública, d'agents privats o d'entorns socials que contenen un conjunt de recomanacions i directrius per protegir i millorar la qualitat estètica del paisatge d'una àrea determinada. Concretament, els BKP a la qualitat de la imatge del paisatge es relaciona amb el seu entorn, tot millorant la seva percepció visual. Els BKP complementen el Welstandsnota i concreten els plans de desenvolupament del paisatge (LOP).

Figura 2
Esquemes de representació de la qualitat del paisatge del territori.
Font: MRL/NV

Pàgines d'internet linkades

Centre de ressources Trame verte et bleue, le site des ressources pour la mise en œuvre de la Trame verte et bleue - Mozilla Firefox

Archivo Editar Ver Historial Marcadores Herramientas Ayuda

Centre de ressources Trame verte et bleue, ...

www.trameverteetbleue.fr

Google Establecer Google co... les Flans dans les And... Más visitados Comenzar a usar Firef... Últimas noticias Inici - Andorra Telecom YouSendIt Express Entrada a la gestió de... Ajuntament de Mollet... Butlletí Oficial del Princ... Consell General Princip... Infraestructura de G...

Trame verte et bleue

Centre de ressources

le site des ressources pour la mise en œuvre de la Trame verte et bleue

Qui sommes nous? Présentation de la TVB Vie de la TVB Retours d'expériences Outils et méthodes Documentation Formation

ENQUÊTE

Donnez votre avis sur le site TVB

Le site Internet du Centre de ressources Trame verte et bleue est en ligne depuis 2 ans. Depuis, il n'a eu de cesse d'évoluer, tant en termes de fonctionnalités que de ressources mises à disposition.

Aujourd'hui, dans une démarche d'amélioration continue et pour mieux répondre encore à vos attentes, nous souhaitons recueillir votre avis. Pour ce faire, nous vous remercions de prendre quelques minutes pour répondre à [notre enquête](#).

4e édition du Prix "Infrastructures pour la Mobilité et Biodiversité"

Organisé par l'Institut des Routes, des Rues et des Infrastructures pour la Mobilité (IDRRIM), le Prix IMB vise à récompenser les initiatives prises par les acteurs impliqués dans la construction, l'entretien, l'aménagement et l'exploitation des infrastructures qu'elles soient routières, ferroviaires, fluviales ou liées aux voiries diverses et aux aménagements urbains, en faveur de la préservation.

Proposez une expérience

Vous souhaitez que votre projet Trame verte et bleue soit recensé sur le Centre de ressources, remplissez le formulaire dédié: [Recensement d'expériences](#). Il sera disponible via l'entrée géographique après validation.

Entrée thématique

- o Agriculture
- o Aménagement et documents d'urbanisme
- o Espèces et habitats naturels
- o Forêt
- o Infrastructures linéaires de transport
- o Littoral
- o Milieux aquatiques et humides
- o Milieux urbains
- o Paysage

Prochains rendez-vous

Ecocity - Sommet mondial de la ville durable
25/09/2013 - 09:00 - 27/09/2013 - 18:15 - Nantes

Derniers ajouts

- Intégration des éléments de l'atlas cartographique de la Trame verte et bleue du territoire du SCoT de l'Artois dans les documents d'urbanisme

Entrée géographique

Inicio

SIG_PROJECTES

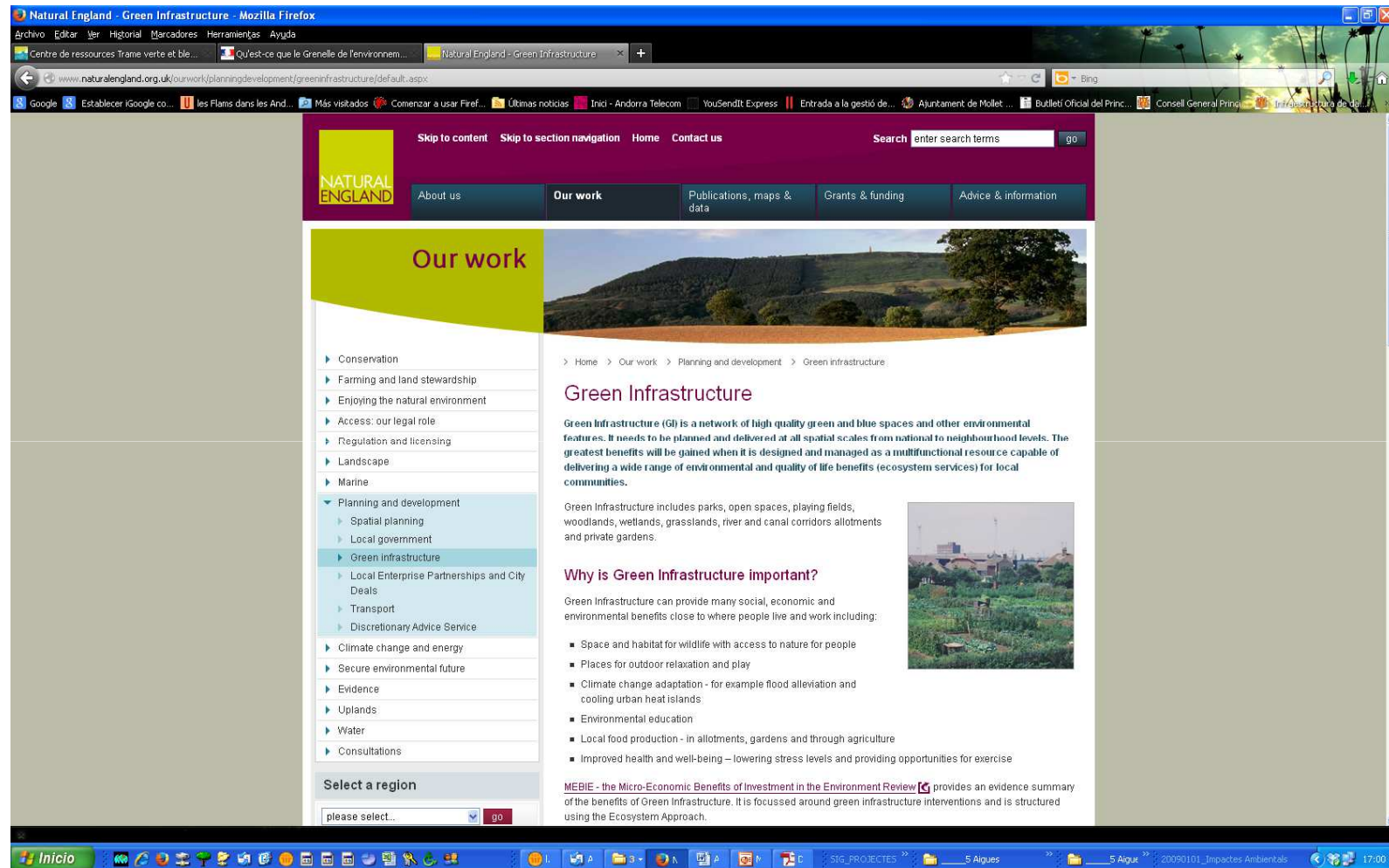
5 Aigües

5 Aigües

20090101_ Impactes Ambientals

16:52

Pàgines d'Internet linkades

Exemple d'aplicació d'un instrument

Cas d'estudi

Descripció

Contingut

Beeldkwaliteitplan Kromme Rijngebied

Descripció

El Beeldkwaliteitplan (BKP) de Kromme Rijn sorgeix per iniciativa dels ajuntaments que formen l'àmbit i la fundació Landschap Erfgoed Utrecht, amb l'objectiu de seguir i concretar els resultats del Pla de desenvolupament del paisatge (LOP) elaborat pel mateix àmbit. A la vacada representa un complement del Veldhandboek. El BKP porta d'un pla de qualitat i de la veldhandboek anterior, i s'actualitza a partir dels resultats de treball del LOP. El BKP de Kromme Rijn, se centra en la qualitat i en els vincles.

La finalitat del BKP de Kromme Rijn és millorar la qualitat del paisatge de la zona, sobretot de cara als nous desenvolupaments

que s'hi duguin a terme, concretament, pretén proporcionar les eines i els exemples necessaris per reforçar les característiques positives del paisatge i les propietats d'atracció que els nous desenvolupaments contribueixin a la qualitat del paisatge, redreçant un març de la coordinació entre veïns, agents i administració per dur a terme accions en favor del paisatge.

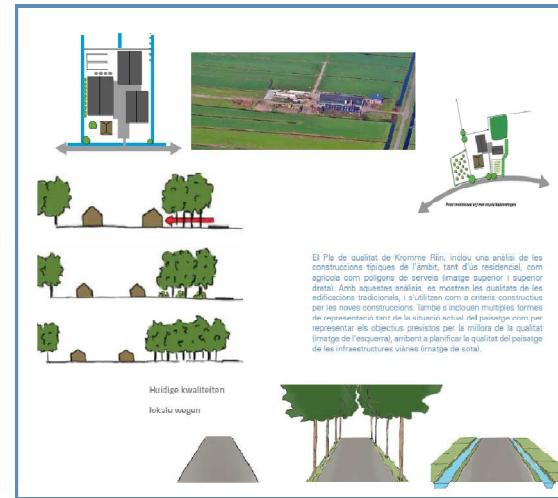
El BKP té incidència en els elements constructius del paisatge, però també en l'acció d'aquests amb el seu entorn. A més també s'ocupa dels espais oberts, de les infraestructures, i dels usos i funcions que pot tenir cada sector.

Contingut

Partint dels resultats del LOP, el BKP en primer lloc analitza la imatge en els aspectes que marquen la qualitat del paisatge, sobretot pel que fa a la imatge, estètica i percepció de risc.

El pla es divideix en funció de les zones de transit on es preveu un nou desenvolupament. Per cada una d'elles s'analitza la qualitat de la imatge del paisatge, tant en el parís que s'ocorre tant pel que fa a la disposició dels espais oberts (zones verdes, camps de cultiu, etc.) com pel que fa als elements constructius que s'hi inseriran. Un cop analitzada la qualitat, es proposen les directrius de com caldrà establir els usos desenvolupaments per tal de mantenir aquesta qualitat.

El contingut del pla és molt gràfic, tant pel que fa a les seves il·lustracions, com pel que fa a les directrius. L'objectiu és esdevenir una eina comunicativa fàcil de poder aplicar per part de tots els agents i la ciutadania en general.

Any: 2010

Escales: Supramunicipal

Agents implicats

Impulsors i gestors: Ajuntaments de Uithoed, Zwart, Sluisk, Utrechtse Heuvelrug, Houten, Wijk bij Duurstede i la fundació LandschapErfgoed Utrecht.

Finançament: Públic (subvenció de l'Estat)

Punts clau

- Concretar els objectius i les accions d'un pla més extens, el LOP per tal de poder executar els criteris que faran millorar la qualitat del paisatge.
- Document molt gràfic, tant pel que fa a la part d'anàlisi com a la part de concreció de les mesures i accions.
- S'analitza cadascuna de les zones on cal dur a terme nous desenvolupaments per espais amb el mateix grau de detall.
- S'analitza i es proposen mesures destinades a mantenir i/o millorar la qualitat de l'entorn dels diferents elements del paisatge amb el seu entorn.
- Es destina tot un capítol a un dels usos recreatius més importants de la zona: l'esport.
- Les anàlisis de viabilitat són una part fonamental.

Més informació

www.krommerijn.nl

Pàgines d'internet linkades

Krommerijn: landschapontwikkelingsplan LOP - Mozilla Firefox

Archivo Editar Ver Historial Marcadores Herramientas Ayuda

Centre de ressources Trame verte et ble... Qu'est-ce que le Grenelle de l'environnem... Natural England - Green Infrastructure Krommerijn: landschapontwikkelingsplan...

www.krommerijnlandschap.nl/landschapontwikkelingsplan-lop/?l=0

Google Establecer iGoogle co... les Flans dans les And... Más visitados Comenzar a usar Firef... Últimas noticias Inici - Andorra Telecom YouSendIt Express Entrada a la gestió de... Ajuntament de Mollet... Butlletí Oficial del Princ... Consell General Princ... Infraestructura de de...

Stuurgroep Kromme Rijnlandschap landschapontwikkelingsplan LOP Projecten Persoonlijk advies Documenten Contacten

Menu

- LOP krommerijgebied +
- BKP Krommerijgebied+
- Onderliggend landschap

Informatie / zoeken

Contact formulier

Printen

Actuele Foto

Landschapontwikkelingsplan Krommerijgebied+

Het Landschapontwikkelingsplan Krommerijgebied + is inmiddels bij de meeste krommerijgemeenten vastgesteld inclusief het bijbehorende beeldkwaliteitplan (BKP Krommerijgebied +) en het uitvoeringsprogramma (UP Krommerijgebied +). Het biedt beleidskaders voor behoud, versterking en ontwikkeling van het krommerijgebied voor de komende 10 jaar. Het is opgesteld door de betrokken gemeenten in samenspraak met de gebieds- en belangenorganisaties van de streek.

De betreffende documenten worden in pdf vorm weergegeven onder het kopje documenten LOP in het linker menu. Let op! de documenten zijn wel zwaar, dus het duurt enige tijd voordat de documenten geopend kunnen zijn.

weer.nl

Weer Krommerijn
Maa, 23.09.13
zwaar bewolkt
W 19 km/h
max. 20°C
min. 14°C
zoek plaats
MeteoConsult

Laatste Nieuws

Update essenziekte

ESSENTERFTE OOK IN DE KROMMERIJNSTREEK!

Jaarverslag SKR 2011 op de site

Landschapontwikkelingsplan Kromme Rijngebied +
Landschapsvisie

Buitengebied gemeenten de Bilt, Zeist, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, Houten en Wijk bij Duurstede

brons partners
LANDSCHAPSARCHITECTEN BV 27 november 2013

voorbeeld LOP visiedeel

Inicio

SIG_PROJECTES 5 Aigues 5 Aigut 20090101_Impactes Ambientals 17:04

Pàgines d'internet linkades

Verein PRO RIET Rheintal - Tätigkeitgebiet - Mozilla Firefox

Archivo Editar Ver Historial Marcadores Herramientas Ayuda

Centre de ressources Trame verte et ble... Qu'est-ce que le Grenelle de l'environnem... Natural England - Green Infrastructure Krommenijn: landschapsonwikvelingsplan... Verein PRO RIET Rheintal - Tätigkeitgebiet

pro-riet.ch/index.php?type=web&lang=de&show=559&mh=0

Google Establecer iGoogle co... les Flams dans les And... Más visitados Comenzar a usar Firef... Últimas noticias Inici - Andorra Telecom YouSendIt: Express Entrada a la gestió de... Ajuntament de Mollet... Butlletí Oficial del Princ... Consell General Princ... Infraestructura de ds...

Verein PRO RIET Rheintal

Für eine naturnahe Kulturlandschaft mit vielfältigen Lebensräumen

Schwalbenweg 16, 9450 Altstätten, Tel. 071 / 750 08 30, Mail: info@pro-riet.ch

Startseite ←

Mitgliedschaft
Spende
Unterstützung
Webcam:
Schleiereule
Turmfalke

Kontakt

Aktuelles

Pro Riet Info

Mitglieder-
Aktion 2013

Fahrverbot

Unser Verein | Unsere Tätigkeiten | Ihr Besuch im Riet

Tätigkeitsgebiet

Das Haupttätigkeitsgebiet des Vereins Pro Riet Rheintal umfasst die Rheintalebene und die unteren Hanglagen von Au bis Lienz. Es misst rund 102 km². In Ausnahmefällen kann der Verein nördlich bis zum Bodensee und südlich bis Sargans aktiv werden.

Ausgangslage und Kern des Gebiets bildet das Naturschutzgebiet Bannriet-Spitzmäder (rot) im Dreieck zwischen Altstätten, Kriessern und Montingen.

Unsere Tätigkeiten

- Tätigkeitsgebiet
- Lebensräume schaffen
- Vernetzung
- Meliorationskanäle
- Schleiereule & Turmfalke
- Monitoring
- Schutz weiterer Arten

Interès de l'estudi per Andorra

Estratègia nacional del paisatge
(aprovació del Govern el 27 d'abril del 2011)

2006 - 2009 *Mapa de les unitats de paisatge / Catàleg dels paisatges d'Andorra*
Recomanacions

Proposta d'objectius de qualitat paisatgística

Participació ciutadana
*Fòrum de l'Estratègia nacional
del paisatge*
30/11 al 02/12/2010 i 20/12/2010

7 Objectius de qualitat paisatgística
50 accions prioritzades
21 accions programades fins el 2015

Els objectius de qualitat paisatgística

1- Uns **paisatges naturals** d'alta muntanya de qualitat i ben conservats

2- Uns **paisatges rurals** revalorats o potenciats

Els objectius de qualitat paisatgística

- 3- Uns **paisatges urbans** de qualitat, ben delimitats, acollidors per al turisme i alhora agradables per viure-hi
- 4- Unes **carreteres** més respectuoses pel que fa a la morfologia i més integrades en el paisatge

Els objectius de qualitat paisatgística

5- Unes instal·lacions turístiques i de lleure de qualitat i respectuoses amb els paisatges que les envolten

6- Un **turisme** diversificat que conegui els paisatges i els seus valors i que els respecti

7- Una **població** que coneix i estima tots els paisatges d'Andorra

Accions

ACCIONS TRANSVERSALS, OBJECTIUS 1 A 7

AT.3 Elaborar una normativa sobre el paisatge (2012 – 2013)

OBJECTIU 3. UNS PAISATGES URBANS DE QUALITAT, BEN DELIMITATS, ENDREÇATS, ACOLLIDORS PEL TURISME I ALHORA AGRADABLES PER VIURE-HI

3.1 Modificar la llei general d'ordenament del territori i urbanisme (2012)

Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 /12/2000; modificació aprovada el 31 de juliol del 2012

Exposició de motius: “afavorir la planificació sostenible del territori, la racionalització del creixement i el posicionament d'Andorra cap al desenvolupament de futur en un entorn físic propici. La menció al paisatge respon a la ratificació del Conveni europeu del paisatge.” (01/07/2012),

Article 71 Contingut general dels plans d'Ordenació i urbanisme parroquial
“ ...

h) mesures de protecció que s'adopten amb relació al paisatge, el medi ambient, la conservació de la natura, la fauna i els ecosistemes.”

Interès de l'estudi per Andorra

Catàleg variat de metodologies i base important de reflexió que ajudarà a dissenyar el o els instruments de planificació i gestió del paisatge d'Andorra.

